

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 17.

Entered as Second-Class Matter
July 8, '03 at the Post Office at Chi-
cago, Ill., under Act of March 3 1879

Chicago, Ill., 23. aprila 1909.

Subscription, \$1.50 per year.
Naročnina \$1.50 za leto.

Leto VIII.

OPOZARJAMO

naše cenjene čitatelje na 4. stran ter pripomnimo, da pošlemo ob enem današnje številko gg. državnim poslancem v Avstrijo in sicer: Ivan Hribar-ju, županu stolnega mesta vojvodine kranjske v Ljubljani; dr. Otokar Rybař-ju, odvetnik v Trstu; dr. Viktor Adler-ju, vodja avstrijske socialdemokracije; Daszynski-ju, vodja poljske socialdemokracije in Pernstorfar-ju, podpredsednik poljske zbornice.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Dunaj, 18. aprila. Od tukaj pobegli "kralj oderuhov". Fritz Reichler, je baje poneveril, kolikor se je do sedaj dognalo, 17 milijonov kron. "Arbeiter Zeitung" trdi da so v to afero zapleteni člani gosposke zbornice pl. Aichholz, Miller in komercialni svetnik Wiesenburg, in da so se odesrške spekulacije udeleževali.

Trdi se dalje, da so "odlične" stranke, katere je Reichler oškodoval, pol milijona kron skupaj zložile in njemu v New York, kjer se nahaja, poslale, češ, da naj ostane kjer je. Boji se namreč "odlična" banda razkritja o njeni odesrški "gembleriji". Vse žrtvujejo samo da do procesa ne pride.

Lviv, 18. aprila. Rutenski dijak Miroslav Siezinski, kateri je dne 12. aprila 1908 grofa Andrej Potockija, ces. namestnika v Galiciji, ustrelil, je bil včeraj popoldan na smrt obsojen.

Dunaj, 20. aprila. Iz Smyrne, se poroča, da so princea Kepasisa, na Samosu umorili.

Dunaj, 19. aprila. Dunajsko bamično društvo, se je z avstro-ameriškim društvom tovarn za drevesni klej — guma zvezalo, da zgradijo v Avstriji velikansko tovarno za izdelovanje motorjev za zrakoplove.

Carigrad, 20. aprila. Veliki vezir Tewfik paša, vojni ministri Bahem paša, in poveljnik trup v Carigradu Nazim paša so sultanu svoje resignacijo podali. Sultan je bivšega velikega vezirja Hilmi paša, poklical, koji pa je ponudeno mesto velikega vezirja odklonil. Potem je bil poklican Tewfik paša s kojim se je sultan do rana zjutraj posvetoval.

Huoni paša, zapovednik, oskrbovalnega oddelka je podpisal dve proklamacije na meščanstvo in na lokalno garnizacijo, v kateri se obeče, da se bo življenje in imetje stanovalecev varovalo.

Vse trdnjave okolo Carigrada, od marmorskega do črnega morja so z ustavnimi vojniki zasedene, ter vojaštvo mlado-turške stranke marčajo proti glavnemu mestu, a se sigurno ne ve, kedar v mesto vdrejo.

V Adani je 5000 ljudi življenje izgubilo v sled moritve. V Adani je sedaj sicer mir, toda v Marash, blizu Aleppo so se vršili napadi na kristjane. Angleška križarka "Diana" se tu pričakuje.

Berolin, 20. aprila. Zasebne brzojavke poročajo, da trupe, katere proti Carigradu marčajo, nameravajo sultana Abdul Hamida, umoriti. Sultan je pripravljen da pobegne s svojo jahto, ktera stoji pri Yildiz Kiosku.

Prostovoljcev se je prijavilo v vilajetu Kossova 80.000, Albanija 72.000 in Salonika 6000 mož.

Carigrad, 19. aprila. Tukaj se razširja vest, da se je Abdul Hamid odpovedal ter pobegnil.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode!"

Francija.

Pariz 19. aprila. Rojalistični in klerikalni listi mnogo pišejo, da proglasitev Jeanne d' Arc, (Orleanska devica) med blažene, bo povzročilo popolnoma novo gibanje, ter brzkone sedanjo republiko strmoglavilo. "Gaulois" izva-ja: "V tistem trenutku ko je u-soda Francija v nevarnosti, po-stavlja rimska cerkev, katera je bila od radikalnih republikancev v Franciji obrekovana, zatirana in oropana, sveti devici, ktera je nekoč Francijo rešila, — žrtvenike, in naši škofje molijo k njej in prosijo za novi čudež, kateri naj domovino reši in preosnuje."

Revolucionarni oddelek organiziranih delavcev so manifestaci-jo razposlali, v kateri se vsi delavci, in vladni vslužbenci pozivlja-jo, naj se k njim pridružijo, ter da strmoglavijo nasilstvo sedanje družbe in da ustvarijo novi red, kateri bo prost vsake autoritete.

Nemčija.

Berolin, 20. aprila. Gustav Ker-ker iz New Yorka, je dobil ukaz, da mora do 1. avgusta Nemčijo o-staviti. On je, kot mladenič Nem-čijo zapustil, predno je vojaščini zadostil.

Turčija.

Berolin, 19. aprila. Iz Dunaja dohaja vest, da je turški sultan pripravljen se v prilog Mehemed Rechad Effendi, prestolu odpove-dati.

Brzojavka iz Carigrada na "Lokal-Anzeiger", se glasi, da je Mehemed Rechad Effendi v Sa-loniki sultanom Turčije progl-ašen. Tistemu listu se iz Salonike poroča, da so tam Mladoturki za-časno vladu postavili.

"Tagblattu" se iz Carigrada poroča, da je mladoturški voditelj Niaz Bey, na Mehemed Rechad Effendi, pisal naj bo pripravljen da prestol zasede. Veliko število uradnikov v Yildiz Kiosk, je po-begnilo in sultanova yachta je za odplovbo pripravljena. Odločitev odstopa sultana je v rokah Schiek-ul-Islami-a (veliki duhov-nik,) kateri je bil od vojaštva po-zvan, da objavi "sveto pismo", koje odredi odstop sultana.

Berolin, 19. aprila. "Lokal An-zeiger-ju" se brzojavlja, da si-tuacija na Turškem je silno resna in čuti se je splošne moritve. Vo-jaštvo je proti Yildiz Kiosk (ce-sarski dvor.)

Japonsko.

Tokio, 19. aprila. Specialna br-zojavka iz San Francisco, poroča, da so tam ljudske tolpe Japoncem pralnice požgale. Tukajšnje časo-pisje je mnenja, da se od gotove strani v Zdr. državah na to dela, da bi med Ameriko in Japonsko, do spora prišlo.

Kuba.

Havana, 18. aprila. Ricora Ar-canuta, poveljnik tajne policije na Havani in njegov brat Jose, sta bila včeraj na obtožbo roparstva, aretirana. Trije soobtoženi so bili že čez dan pozaprti.

V zadnjemu času je tukaj pra-va epidemija zločinstva in trdi se, da je policija v zvezi z organi-zirano tolpo zločincev ter da v bratovski slogi skupno "deluje-jo."

Pevsko društvo "Slovan"

v So. Chicagi priredi v nedeljo 9. maja 1909 ob 7 1/2 večer koncert z predstavo v Medoshovi dvorani 9483-85 Ewing Ave. Vstopnina bode 25c. za osebo.

Kakor se nam poroča, namerava društvo "Slovan" velikansko ve-selico prirediti.

Izkoriščanje siromaka.

Washington, D. C. 17. aprila. Zvezni justični urad je od gene-ralnega odveta Wickershama naročilo dobil, da se naj bavi s preiskavo, če ni kakšen zakon na-podlagi katerega bi se pšenični "Corner" vničil in se podraženje moke preprečilo. To se baje godi po nasvetu predsednika Tafta. Mogoče da bo gospod Taft, ko se v Washington vrne v to svrhu, po-sebno poslanico v kongresu po-slal, da on nastopi, ako justični urad po sedanjih zakonih ničesar v-kreniti ne more.

New York, 17. aprila. Vsled vi-sokih cen pšenice, ktere je baje James A. Patten v Chicagi pov-zročil, so vže stoteri peki, koji si-romašnemu ljudstvu kruh proda-jajo, ceno hlebov povišali, veli-kost tistih pa zmanjšali. Temu nasprotno je pa do sedaj na vzhodni strani mesta že 20 pekovskih mojstrov bankrot napovedalo.

Skoraj gotovo bodo tudi pe-kovskim delavcem plačo znižali, če bo šla pšenična cena dalje kviš-ko.

V neki pekariji v Rivington St. je več žensk hlebe pekom v glavo zalucalo, ker so bili "pol zraka in pol vode".

J. Bock, predsednik "Hebrew Bakers Association" na vzhodni strani se je izjavil, da je že \$4800 zgrabil, od kar se moka podražuje. Pričakovati je, da postanejo ne-miri zaradi draginje kruha.

Moka, kateri je bila cena kon-cem oktobra \$4.75 sod, stane dan-es \$6.50.

Kansas City, Mo. 17. aprila. "Manjši hlebec ali pa deset cen-tov za hleb dosedanje velikosti." To je izjava "Consumers Bread Company", zveza pekov, katera se je tukaj pred nekaj mesecev u-stanovila in h kateri tudi vsak u-glednejši pek v Kansas City pri-pada. Prvo dejanje združitve je bilo, da so težo kruha od 20 unč na 16 unč hlebec znižali, in to bo šlo tako dalje, kakor bo šla cena moke kviško.

Prosperiteta.

"Wahrheit" piše: "Z redukei-jo plače je pričela nova "doba prosperitete", in delavci, kateri so se pri zadnjih volitvah do hri-pavosti navpili v prilog Tafta, se čutijo sedaj silno iznenadeni. O-ni so si v resnici mislili da v Washingtonu delajo "dobre ča-se". In sedaj nimajo niti borega zadoščenja, v tem da bi mogli g. Tafta besedolomstva dolžiti, kajti on je bil previden dovolj, da ni nobenega upanja v njih vzbujal. Ko je bil Taft, kmalu po njegovi nominaciji vprašan, kaj hočejo siromaki storiti, ko ne morajo de-la dobiti, je odgovoril: "To naj ljubi bog ve!" On je s tem pri-poznal, da si takisto ne zna sve-tovati o posledicah kapitalističnega gospodarstva, kot brezposelni delavci, kateri so si hoteli pri nje-mu svet in pomoč iskati. On je "nepotrebne" napotil k ljubemu bogu. Toda masa delavcev ni u-mela, kako stvari stojijo. Oni so na novo v prenosnem mislu vdobravali kapitalistično gospodar-stvo, med tem, ko so sto tisoče be-di in siromaštvo izročili. Oni so v prenosnem mislu sami sebe mi-zerji izročili, in morajo sedaj mi-sliti kako se bodo s tem prežalost-nem darilom zadovoljili. Ali jih bo ta nova žalostna izkušnja, ta nova grozna lekcija zmedrila?"

Nam je za pristaviti, da Taft si-cer ni direktno obljuboval ne to, in ne ono, toda molčal pa je le, ko so njegovi agitatorji še clo ne-beški, med obljubovali, ako bode Taft izvoljen.

Gompers v Evropo.

Kakor se iz Washingtona poro-ča, je dne 13. t. m. predsednik Gompers v seji izvrševalnega od-bora American Federation of La-bor, vtemeljuje poročal o načr-tu njegovega potovanja v Evro-po, na katerem namerava, da se tam pouči o delavskih razmerah iz industrielnega, sociološkega in gospodarstvenega stališča, in je naznanil da bo dne 23. junija na parniku "Baltic" iz New Yorka odpotoval. Izvrševalni svet je sredstva za pokritje potovalnih stroškov dovolil. Gospod Gompers namerava Angleško, Nemčijo, Francijo, Švedsko in Italijo obis-kati, ter je povabilo italijanskega vrhovnega naselniškega komisar-ja sprejel, da ga v Rimu obišče.

Naznanilo se je, da so za sedaj sredstva na razpolago v svrhu sodnega postopanja za doseg so-dne prepovedi napram Buicks Stove & Range Co. v St. Louis in da se ne bo mesečni prispevek po-le. pobiral, kakor je konvent v Denverju v to svrhu privolil.

Za dva centa 6 mesecev zapora.

Zvezni sodnik John E. Phillips, je 6. t. m. v Springfield, Ill. me-kega mladega pismonoša v Pula-ski okraju, po imenu Carrol Cle-veland radi poverebo poštnih prispevkov dveh centov obsodil v šest mesečno reformno šolo v Mis-souri. Obsojenec se je vročilo pri neki hiši zaprte pismo in dva ru-deča bakrena centa katera bi naj zamenjal za poštno znamko, jo prilepil napismo ter isto oddal u-pravi; med potjo pa je centa zgub-il in radi tega tudi pismo zavrgel.

Delo.

New York, 19. aprila. Število štrajkujočih voznikov se je za 600 pomnožilo, koji so večinoma vpo-sleni manjših podjetij. Večje fir-me so izjavile, da bodo vzlele stavke dalje vozili, ktero delo so tudi res stavkočazi opravljali. Veliko hlevskih hlapcev je prene-halo delati, ko niso hoteli stavko-kazom kognje opravljati.

Wilkesbarre, Pa., 16. aprila. Specialno društvo posestnikov premogorov, je bilo od W. A. Lathrop, predsednika Lehigh Coal and Navigation Co. v New York povabljen. Namen je bil se po-svetovati, kakšno stališče naj po-sestniki napram premogarjem za-vzemajo, ker so ti odklonili po-daljšanje dosedanjih pogodb.

Kaj se je ukrenilo, še ni znano.

Kviško, bratje, na slavnost PRVEGA MAJA!

Socijalistični klub "Die Arbeit" priredi dne 1. maja 1909 ob 1 uri popoldan v Birkovi dvorani Yale, Kans., veliko delavsko veselico, kakor sledi:

1.) izvršten govornik iz Pitts-burga bode razpravljal v angleš-kem jeziku o pomenu prvega ma-ja za delavce, kakor tudi o ciljih socializma glede zboljšanja de-lavskega položaja.

2.) nato sledijo govori v slo-venskem in nemškem jeziku o ravno istem predmetu;

3.) po zborovanju se vrši vse-lica in splošna zabava s godbo in plesom, igralo bode 5 priljublje-nih godcev.

Bratje in prijatelji delavstva, porabite to priliko in pridite v mogoče velikem številu, da poka-žemo svetu, da mora pravična, vsemu človeštvu dobro hoteča stvar zatiranega delavstva enkrat zmagati nad krivicami požrešne-ga kapitalizma!

Na mnogoštevilno svidenje!

ODBOR

PRVI MAJ!

Vse somišljenike opozarjamo na delavski praznik PRVEGA MA-JA, katerega svobodomiselnih in na-prednih delavci po celim kultur-nem svetu praznujejo.

Podajmo si v duhu roke, ter prisezimo, da bomo skupno de-lovali in se bojevali za naše nam po naravi pripadajoče pravice, ter kličemo: Pogibel vsem našim sovragom; in boj za pravico, vstrajni boj, do gotove zmage!

Književnost.

Poslal nam je g. V. J. Kubelka & Co. iz New Yorka, 9 Albany St., "Slovensko-Angleško slovnico in tolmač, ter angleško-slovenski slo-var" ob jenem, da delo ocenimo.

Knjiga je v platnu trdo vezana, obsega 198 strani, ter kazalo in nekaj oglasov. Knjiga je tiskana v 8° na trdnem, belem papirju in razločnim tiskom. Vsebina odgo-varja popolnoma svojemu name-nu ter cena \$1.00 ni pretirana.

Knjiga je za vsakega, v Ameri-ki živečega Slovence, zelo korist-na ter jo priporočamo.

Listnica uredništva.

J. Z. Skidmore, Kans. Dopis, katerega omenjate — nismo dobi-li, torej ga tudi nismo mogli pri-občiti. Prosimo poročajte vnovič. Zdravi!

Ostali dopisi pridejo v prihod-nji, majnikovi številki na vrsto. John Senarsič, 4226 — 41. st. N. E. Cleveland, O. Vaš list je po-šta vže četrtič vrnila z opazko, da ni Vašega imena in ne te številke v tamošnjem directorju. Prosimo, da preiščite vzrok temu.

ŽENITNA PONUDBA.

Mladenič, 26 let išče nevesto. Mora biti lepa, 20 do 24 let stara in izobražena. Denarna sredstva postranska stvar.

Pismene ponudbe s priloženo sliko se naj naslove na: NOW 37 — % "Glas Svobode", 597 West 20th St., Chicago, Ill.

POZOR SLOVENKE!!!

25 let stari Slovenec se želi pis-menim potom seznaniti in potem poročiti s pridno in pošteno Slo-venko v starosti od 17 do 22 let. Samo na resne ponudbe s sliko se bo odgovorilo, ter slike na zahte-vo nazaj vrnilo.

Naslov pove uredništvo "Glas Svobode". (16—23)

Išče se

John Koščak, doma iz Škocijana, vas Zagreb; sedaj je nekje v A-meriki. Kdor ve za njegov naslov, prosim da se ga meni naznani, ali pa naj se sam javi.

Martin Kerne,

R. R. No. 1., Pittsburg, Kans.

Kdor ne misli svobodno se ne more boriti za svobodo.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.55	100 kron,
za \$ 41.10	200 kron,
za \$ 102.75	500 kron,
za \$ 205.00	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma iz-plaćajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilične-je do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order alipa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal **FRANJO LIPIC**

PRVI DEL.
XXIII.

Na putu mu loša srića biše:
Hrišćani mu ruke zavezaše.
Hrv. narodna.

Kržan je bil v velikih skrbih za svojega slugo. V tistem trenutku, ko je dobil skrivnostno vismo, naznanjajoče, da se Tomo že vrne o pravem času, mu je bilo jasno, da se je moral kdo Toma polastiti. A kdo? Če bi bila državna oblast Toma prišla zaradi kake nerodnosti, bi tega Kržanu ne bila tako tajinstveno sporočila. Ker torej ni bilo misliti, da bi državna oblast imela kak opravke s Tomom, je začel ugibati Kržan, komu bi znalo biti kaj na tem, da prikrajša Toma svobodo. Ko bi bil Tomo v svoji neprevidnosti začel med zločince ali sploh hudobne ljudi, bi gotovo ne pisali Kržanu brezimnega pisma z naznanilom, da se Tomo o "pravem času vrne". Potom takega sklepanja je prišel Kržan do prepričanja, da je Tomo v rokah človeka, ki ima kak poseben interes na tem, da loči slugo od gospodarja. A kdo bi to mogel biti?

Kržan ni vso noč mašal miru. Neprestano je premišljal in ugibal. In v čigavih rokah bi utegnil biti Tomo. In vse bolj sta se mu vsiljevali dve eventualnosti, ki jih je sicer sam smatral za neverjetni, da, celo za smešni, h katerima pa so se vendar neprestano vračale njegove misli.

Najprej je začel domnevati, da je morda vojvodinja Asunta spravila Toma na stran. Tajinstveno postopanje vojvodinje Asunte je v Kržanovem sruu vedno in vedno vzbujalo nove dvome, ki jih ni mogel zatreti.

Tomo ne mara vojvodinje, je ugibal Kržan, in Asunta ve to. Morda je kak slučaj pripeljal Toma k vojvodinji, morda je Tomo kudo ve kako izvedel za tajnost vojvodinje Asunte in ta se je polastila Toma, da bi jaz ne izvedel te tajnosti. Vojvodinja hoče, da bi jej jaz v tej njeni tajnosti bil na pomoč. Morda je ta tajnost taka, da bi jaz odrekel svojo pomoč in zato je ne smem izvedeti niti po Tomu.

Ta misel je Kržana prevzemala vse bolj, ker se mu je zdela še neverjetnejša druga slutnja, ki se je porodila v njegovi duši.

Tomo je prepričan, da sta general della Croce in pa tisti kupčevalec s konji, ki me je obiskal na zgorelem mojem gradiču, ena in ista oseba. Vedno je silil, naj ga poišče. Mogoče je, da je Tomo uganil resnico. Morda se je della Croce preoblekel za kupčevalec s konji, da bi laglje vohunil po kranjskem delu Istre, ali pa je imel tam kake osebnene namene. Tomo ga je obiskal in general, videč, da je spoznan, se ga je polastil, ker meče, da bi se razvedelo za njegovo potovanje v kranjski Istri. Lahko ima tehtne vzroke, skrivati, da je kot kupčevalec s konji potoval po sosednji državi.

Naposled je Kržan sklenil, da naznani na vse zgodaj celo stvar "avogadorjem", kakor so imenovali policijske voditelje, in da začne tudi sam na svojo roko iskati Toma.

Naj bo živ ali mrtev, dokler ga ne najdem, me zapustim Benetk, se je zarotil Kržan, ko je šel zjutraj iz spalnice oglasit se po hišnem redu "ospizia dei nobili" pri zapovedniku.

Plemič Kržan, mu je rekel zapovednik, danes ob 11. uri se morate oglasiti pri upravitelstvu armade, danes boste sprejeti in sicer h konjenikom, kajti tisti, ki pridejo k drugim oddelkom, so naročeni že prej. Priponočil sem Vas dobro, kajti spoznal sem Vas, da niste ne pijanee, ne igralec, ne pretepač. Čaka Vas lepa prihodnjost in jaz Vam le želim, da bi

vse dosegli, kar si želi Vaše sree.

Kržan se je toplo zahvalil staremu veteranu in potem hitel na policijo, kjer so ga na dolgo in na široko izpraševali, a mu niso mogli ničesar svetovati, ker se Kržan seveda ni upal izreči svojih sumov niti glede vojvodinje Asunte, kaj se glede generala Della Croce.

Ko bi imel kaj denarja, bi kmalu dognal, če je moj sum opravičen ali ne, je govoril Kržan sam s seboj, ko je stal v predsobi vojnega ministra in čakal na avdijenco. A kako naj si pomagam, ko nimam niti vinarja.

Avdijenca je bila kaj kratka. Vojni minister Zeno je pregledal izkazila vseh oglašanih plemičev in naročil svojemu tajniku, naj sprejete častnike zaprišeže in dodeli posameznim četam. To je trajalo že dlje časa in poldne je bilo že davno minilo, ko je Kržan zapustil kot častnik beneške konjeleice dožvo palačo. V njegovem žepu je zvenketalo deset cekinov, ki mu jih je bil odštel ministrov tajnik, kakor vsem drugim, ki so bili sprejeti.

Zdaj kmalu doženem, če je moj sum opravičen, si je zadovoljno rekel Kržan in se zopet odpravil na policijo, kjer si je za dobro plačilo najel dva vohuna, katerih je v tistih časih kar mrzelo v Benetkah. Enemu teh vohunov je naročil naj pazi na palačo malteškega poslanstva, z drugim se je odpravil v hišo generala Della Croce, češ, da kot častnik beneške armade dobi lahko vstop in ne bo sumljivo, če bi tam poizvedoval po Tomu. Ukrenil je tako, ker je imel ukaz, da se ob dveh popoldne oglaš v arzenalu, da nastopi službo.

Ob tisti uri je stal kapetan Desantič na srednjem koncu jadrenice "Maria Immacolata" in je čital kratko pismence, s katerim mu je vojvodinja Asunta naročala, naj pripelje zvečer Kržana v gondolo pred malteško poslanstvo.

Toliko dni je nestrpno čakal na to pismo, a zdaj, ko je prišlo, ga ni na spregled, se je jezil kapetan. No, do večera je še dosti časa.

Toda kapetan Desantič je čakal zaman. Kržan se ni oglašil. Poslal je ponj v "ospizio dei nobili", vprašal je na policiji vprašal pri tajniku vojnega ministrstva, in vprašal tudi v vojašnici, a Kržana ni bilo nikjer.

Ko je Kržan stopil v hišo generala della Croce, je bil sprejet z veliko ljubeznostjo. Toda, čim je general odprl usta in spregovoril prve besede, je spoznal Kržan, da ima pred sabo skrivnostnega kupčevalec s konji. A še predno je mogel kaj reči, ga je general presenetil na način, da se je zdelo Kržanu, kakor bi ga bila strela z jasnega zadela.

Ljubi plemič Kržan, je dejal general smehlaje, verjemite mi, da imam z Vami najboljšo nameno. Rad bi Vam pomagal, da pridete naprej. V to svrhu Vas moram, če treba tudi proti Vaši volji, obvarovati pred veliko nevarnostjo, v katero silite, kakor slepec v prepad.

Ne umejem Vas, gospod general!

Nič zato! Pozneje boste že uvideli, da sem prav ravnal. Za sedaj Vam povem le eno. Sprejeti ste bili prav dancs v beneško armado. Da se je to danes zgodilo, je moje delo. Pustil sem Vas nekaj dni v miru, a dal sem Vas skrbno opazovati. Vedel sem, da Vas lahko dobim vsako uro v roke. Skrbelo me je le, kako storim s Tomom, na srečo mi je ta sam pomagal.

Tomo — kaj je z njim? Ali kaj veste o njem?

Moj gost je, ljubi plemič Kržan, kakor ostanete Vi moj gost do jutri zvečer. Nič ne ugovarjaj-

te. Vem, da bi morali ob dveh nastopiti svojo službo. Ako bi ne bili k meni prišli, bi Vas bili pridržali v vojašnici. To sem že preskrbel.

Ali, prosim Vas, gospod general, kaj naj vse to pomeni, je vprašal ves začuden Kržan. Čemu to?

General je Kržanu položil roko na ramo in mu rekel z resno slovesnostjo:

Zadržim Vas tu do jutri zvečer, ker nečem, da bi Vas vojvodinja Asunta ujela v svoje zanjke. Vojvodinja odpotuje jutri. Čim bo njena ladja eno miljo od brega, ste svobodni.

A kaj Vas briga vojvodinja Asunta in jaz, je srdito vprašal Kržan. Čemu se vtikate v te stvari, ki Vam niso nič mar?

Zato, ker Vas imam rad, plemič Kržan, je rekel general, ker bi Vas vojvodinja rada zvalila s seboj in vedoč, da jo ljubite, zlorabila Vašo udanost in zaslepljenost.

Kako morete kaj takega trditi?

Resničnost mojih besed izprevidite v treh tednih. Tedaj bo vojvodinja Asunta — poročena z drugim možem.

Kržan je to noč prebil v sobi, kjer je prebival njegov Tomo.

(Dalje prih.)

"OČENAŠ" IN OGRSKI DRŽ. ZBOR.

Da si gospodje madžaroni marsikaj domišljujejo, to ve vsakdo, a da pa vidijo v molitvi državi nevarno početje, to pa je vseeno nekaj najnovejšega, in to dokazuje sledeči dogodek.

Ogrski škof Parvy je neki slovaški molitvenik zaplenil, ker je bila v njemu molitev k "Mariji, kot zaščitnica Slovakov"; smatral je molitev državi nevarno. Na to je časnik "Nepszava" satirično notico objavil, v kateri po izgledu škofa Parvy, preiskuje tudi druge molitve iz stališča ogrskega kazenskega zakona in zahteva da se "očenaš" takoj zapleni, ker nasprotuje ogr. kaz. zakonoma. Talko vsebuje stavek "priidi k nam tvoje kraljestvo" hudodelstvo po paragrafu 127, po katerem je veleizdajstvo vsako dejanje, katero na to navaja, da bi le del ogrske države pod tujo oblast prišlo. "Tvoje volja naj se zgodi, kakor v nebesih tako na zemlji". Parg. 273. Z ječo do petih let bo kaznovan, kdor se upre obvezni volji zakonov. "Daj nam danes vsakdanji kruh." Prestopek parg. 66 (Prosjaštvo brez oblastvenega dovoljenja), kakor tudi prestopek odredbe ministrstva notranjih zadev, št. 18.613, z dne 22. aprila 1882 o nabiranju daril. "Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo našim dolžnikom". Zadnji dve besedi so, akoravno prikrite, vendar je dovolj prozorno namigavanje na oblast, na vlado ogrske države in na državne funkcionarje. Brezvestni hajskači vedno na to opozarjajo, kakor da bi bilo to napram koristi slovaškega ljudstva naperjena. "In ne pelji nas v skušnjave, temveč reši nas vsega zla." Obedva stavka vsebujeta nevarno ruvanje. Prvi predstavljaja ljudi slovaške narodnosti, tako, kakor da bi oni pod ogrskim jarmom trpeli krivice, vsled česar bi prišli v skušnjave, se prepovedanih sredstev v zadoščenje posluževati, ako ne bi bili po milosti božji varovani. Drugi stavek je očitno ščuvanje proti vodstvu madžarskega naroda, kar se mora tim bolj obsojati, ker so Madžari z besedo "zlo" neposredno žaljeni. Zanadi te satire bi je urednik lista "Nepszava" pred porotniki postavljen, toda oproščen.

Trgovina s novodobnim obuvalom

Vstanovljena leta 1883
Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

NE OZIRAJTE SE

na vpijoče oglase ki trdijo, da za polovico vrednostne cene prodajajo.

Mi tega ne storimo; marveč Vas vabimo da pridete in si ogledate blago. V zalogi imamo raznovrstne

obleke, slamnike, klobuke, srajce, ovratnike, spodnje obleke i t. d.

Oglejte si vzorce za moške obleke in

velikanska zaloga obutev.

STROGO UNIJSKA PRODAJALNA

Izdelane za Vas

Obleke pomladanskega kroja. Oglejte si jih v razložnem oknu in v prodajalni. Posebni kroji, veliko veselje za mladenč. Konservativni modeli za priletne moške, najlepšega in najnovejšega kroja; vse obleke so prikladne ter vredne imenovane biti "Schwitznerjeve obleke".

Največja prodajalna oblek to stran glavnega mesta je

Schwitzner
CLOTHING CO.
577-579 BLUE ISLAND AVE.

Cunard, Ogrsko, Ameriška Linija

Iz New Yorka v zrezoemska in adrianska pristanišča
V Reko čez Gibraltar, Neapol in Trst

Slavonia, Pannonia, Novi Moderno Zgrajeni Parniki na Dva Vljaka, Od 10.000 do 13.000 tona, Carpathia, Ultonia

Posebno zgrajeni v to svrhu in bojo redno pluli na tej črti skozi celo poletje in zimo; pridružila se bodeta še dva največja svetovna parnika CARONIA in CARMANIA. Obiščite naše zastopnike glede cen in izvanrednih komodnosti za med krovne potnike. — Za nadaljna pojasnila obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP CO., LTD.,

F. G. Whiting, M'g'r Western Dept., S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts. Chicago, Ill., ali na lokalne agente vsepovsod.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Na novem prostoru V. Kobzina

594-596 Blue Island Av., Chicago

Slika predstavlja otročji voziček, trpežnega \$3.95 dela s streho samo

Se priporoča slav. občinstvu za obisk, ter jamči za točno in pošteno postrežbo

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja

TEL. CANAL 1386

WELKY'S

Restavracija in gostilna,

552 Blue Island Ave.
CHICAGO

vogal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1453

V prevdarek cenjenim članom

K. S. K. Jednote.

Prišel je čas, da se vsak treznomislječi član K. S. K. Jednote začne zavodati svojega prepričanja. Pomislite, kaj se je sklenilo pri zadnji konvenciji v Pittsburgu, Pa. Kateri članov ve kaj o tem? Vemo le, da mora vsaki član več asesment plačevati! Kaj pa je bilo o nasvetu zavolj skupne bolniške blagajne — nič! Akoravno je bila želja večina društev, da se bolniška podpora plačuje iz glavne blagajne in tako pomaga malim društvom do rednega poslovanja, se ni o tem ničesar ukrenilo. Se li je o zidanju Jednotinega doma v Jolietu kaj na konvenciji govorilo in kaj privolilo? Zopet nič! In vendar se je postavil brez dovoljenja delegatov! Kakšno gospodarstvo je to?! Ako imajo tisoče za zidanje jednotnega doma in tisoče, da ležijo pri cerkvah na pošojilu na nedoločen čas, zakaj pa se je potem asesment povišal? Čital sem nekoč, če se ne motim v "Glas Svobode", kakšen posel ima duhovni vodja kot glavni odbornik, in kdor čita A. S., je lahko pred kratkim časom vidil, da on igra vlogo najvišjega poveljnika ali diktatorja in svetovaleca te Jednote. On je zapovedal podrejenim društvom in tajnikom poslati resite, to je pobotnice od velikonočne spovedi od vsacega člana na njega Visokost, in kdor ne izroči te pobotnice, se naj izbrše in on ga bo ekspediral tja, kjer je jok in stok in škripanje z zobmi. — Tisto, kar je valjalo že leta, da so uradniki podrejenih društev samo potrdili pismeno, da so njih člani opravili svojo dolžnost, ne velja več.

Prej je vsaki član lahko opravil svojo dolžnost, brez da bi se dotičnemu spovedniku še po opravljeni predstavljal, in takisto mu tudi ni bilo treba biti član tiste cerkve in svoje trdo zaslužene novce tja nositi: na ta način pa, ko mora iti po resiti za svoje opravilo, bo pa gotovo vsak po farovski navadi vprašan, koliko bo dal za cerkev itd. (farški business).

Potem pa tudi, ako se več ne veruje odbornikom, tedaj so oni osramočeni od tega jednotnega vladarja, kakor dečki ne pa kakor možje. Se li bodo pustili tako blamirati?!

Ali pa ni vse to silno smešno, kdo si je pustil zavarovati dušo? Mislim, da nobeden, pač pa telo! In če dotični diktator hoče imeti tako društvo naj si ustanovi bratovščino, kot jih imajo v starem kraju in naj se ne meša v politične stvari.

Več društev protestira proti glavnemu odboru. Vprašam Vas, kaj Vam to koristi? Ako se zavdate sedanjega časa, pustite gospodariti te ljudi po svojem in Jolietčani si naj postavijo svoj "Narodni katoliški dom", za poznejše čase, da bodo v njemu žalovali po bivši Jednoti. Tako tudi Njega Visokost duhovni vodja naj otrebi to Jednoto, da bo en par tisoč članov izstopilo, ker so samo zaradi tega pri tej Jednoti, ko prej druge ni bilo.

Svobodomiselní rojaki, čas je da odločno pokažete da ste možje, in da se ne bodele na slepilni način silili v to Jednoto, ne bo Vam žal za tiste dolarje, kar ste jih že vplačali, saj ste bili tudi zavarovani za ta čas.

Združimo se in si ustanovimo Jednoto, ki bo popolnoma svobodna, prosta in neodvisna od takih srednjeveških bedarij. Ta Jednota se je že ustanovila in to je: "Slovenska Narodna Podporna Zveza" v Chicagu, Ill. Vsaki naselbini se zberimo skupaj, ustanovimo društvo in priključimo se tej Zvezi; potem vse te Zveze za zopet naj gledajo da se združijo skupaj, kakor je že dogovorjeno. In le na ta način bomo imeli eno Jednoto, ki bo skrbela za nas v slučaju bolezni in tudi smrti, in kjer se bomo svobodomiselní in napredni delavci skupaj združili, ter se bo pravično in brez terorizma uradovalo; klečeplazcev in

"kunštnih" visokošolcev pa tu ne potrebujemo, da bi se vrinili z sleparskimi nakanami ter delavca- trpina izkoriščali.

Ni pa treba misliti, da dober katoličan ne sme zraven pristopiti. Ta Zveza je popolnoma svobodna in vsaki lahko dela po svojem prepričanju. Seve, da mora vsaki spolnovati in živeti po deželnih postavah, kdor pa postave čista bo tudi dober član človeške družbe in se mu ni treba bati kazni ne na tem in ne na onim svetu.

Toraj, ne pustite si zapovedovati od črnih-sukenj in ni Vam treba protestirati napram slabemu uradovanju, saj boljšega i tako ne morete pričakovati od njih; pustite staroveške suknje pri miru in združite se v ono Zvezo, ki je edina ustanovljena na pravi napredni podlagi.

Razširjajte list "Glas Svobode", trgajte zagrinjala raz oči Vaših rojakov-sotrpinov, da bodo čitali, mislili in tudi vidili sedanjí svet v pravi luči. — Vsaki naj gleda da bode dober državlján, resnico in pravicoljuben človek, da bo dajal drugim lepe vzglede, in dospeli bomo do zaželjenega cilja po poti napredka, ter dali priliko Američanom, da nas bodo prištevali k kulturnim narodom, ne pa kakor sedaj ko nas zaničevalno nazivljejo "selavon".

Toraj zedinimo se, ker v slogi je moč!

Pozdrav vsem somišljenikom in naprednim rojakom.

Bivši član K. S. K. Jednote.

(Opomba uredništva. Vzlic temu, da smo za časa konvencije K. S. K. J. v Pittsburgu, Pa. to zadevne dopise dobivali in jih še vedno dobivamo, v katerih se člani imenovane Jednote pritožujejo zaradi gospodarstva, katero ni nič manj kot vzorno, smo molčali ter se nismo hoteli na pot kritike podati. Toda v novejšem času pa nam dohajajo poročila, kakoršne skoraj niso verjetna in ker šteje mo med člani K. S. K. J. veliko naših naročnikov, nas veže dolžnost, da o stvari nekoliko besedi spregovorimo.

Ko se je nam iz Pittsburga, Pa. poročalo, kako so se gg. delegatje zabavali, popivali in celo noč kvartali smo se mi temu smejali ter si mislili vsaki potrebuje ali duševne ali telesne hrané po svojih nazorih; še bolj nam je pa ugajalo poročilo, kako so se zjutraj "nobel" k cerkvi vozili da jim bo "dušni vodja" maševal ter blagoslov z nebes priklical, da bi sv. duh gg. delegate razsvetlil in "mačka" pregnal. Da se to ni posrečilo, je kriv g. župnik v Pittsburgu, ker ni samo, ne pustil g. Rev. Kranjcu v pittsburgski cerkvi maševati, temveč ga je še prav pošteno oštel in sicer s primiki, kakoršni niso za katoliškega duhovnika laskavi in niso imeli nobene ga znaka kršanske ljubezni do bližnjega, še manj pa kolegialnosti.

Kolikor mi g. Rev. Kranjca poznamo, tako smo takoj uverjeni bili, da ne bo psovke zlojega pittsburgskega kolega v zlo štel, marveč mu velikodušno odpustil; kar mislimo da je tudi storil in mirna Bošna.

Da so se na konvenciji delegati do dobrega sprli in da je malo manjkalo da ni prišlo do pretepa, se nam ni čudno zdelo, ko vemo da so vendar pri K. S. K. J. tudi možje, koji se ne pustijo kar po domače za nos voditi. In to je prišlo zaradi jednotnega denarja, ker je razposojen na razne cerkve, kojih zadolžnice se ne dajo iztirjati ali pa so do cela za — nič. Tako gospodarstvo je pač vse graje vredno; toda saj tudi drugod ni nič boljše. Kamor se polipi vtiho-tapijo, je razvoj nemogoč, razpad pa gotov, ako ne v bližini pa pozneje, vsekakor pa je vsaki blagor pri takemu podjetju izključen. Pa naj bo to kakor si hoče. Izpregovoriti nam pa je o najnovejšemu

fermanu g. Rev. Kranjca, s katerim ukazuje, da se mu mora vsaki član izkazati da je velikonočno spoved opravil!! To je nekaj, kar ne bi mi bili nikdar in nikoli od g. Kranjca pričakovali. Kaj pa vendar misli ta gospod? Ali smo v času španske inkvizicije? Ali si prilastuje kakšno vzvišenost in pravice, katere niti ne tuzemski zakoni ne postavje v stari Evropi ne poznajo. Takí "mus" o spovednih "cegelcih" so v Avstriji leta 1859 minuli a v Ameriki pa še nikoli vpeljani niso bili in tudi ne bodo. G. Kranje se pač preklicano moti, ako misli, da bo papinski terorizem vpeljal, in svetovali mu bi, da neha s tako nesmiselnostjo. —

Vse drugi mojster pa je g. Rev. Sojar v Chicagi; ta gospod je tudi član K. S. K. J., torej ima tudi svoje nasvete, katere pričbuje v "Glas Naroda z dne 10. t. m. št. 84. Tukaj podamo za danes samo dobesedni 4. nasvet, kateri se glasi:

"4. Nikakor ni prav, če se govori in piše: Predsednik in glavni odborniki hočejo zapravljati jednotno premoženje. Če se lota kupi za pametno ceno, s tem ni denar zapravljen, ker lota je denar. Če se sežida hiša, s tem ni denar zapravljen, ker hiša je denar. Pa pravijo: Ali boste vdovi dali opoko in kamenje? Odgovorjam: Jednota naj vdovi nikar ne dá nobene usmrtnine v denarju, ampak naj izroči hišo v posest in vdova bo popolnoma zadovoljna. Lota in hiša je čenar. To ni zapravljanje."

V tem nasvetu ne najdemo nič drugega kot obsoluto zatrdjevanje svobodne volje, masilstvo in terorizem najhujše vrste, in kam pa je g. Sojar mislil z njegovim na-

svetom: "Jednota naj vdovi nikar ne dá nobene usmrtnine v denarju, ampak naj izroči hišo v posest, in vdova bo popolnoma zadovoljna." (??) Ako se ne motimo se prišteva: "vdove in sirote zatirati", med vnebovpijoče grehe, da se pa v tem slučaju vdove zatirajo, ko se jim prosta volja jemlje, nam ne more nikdo odre-kati. Oglejmo si zadevo nekoliko podrobneje.

Vsaki čakaneec za sprejem v Jednoto je več kaj pravila zahtevalo in katere ugodnosti mu nudijo. Pravila so, če je Jednota inkorporirana, državno potrjena, tedaj imajo za vse člane dotične Jednote postajni znak, in izvrševati se morajo vsestransko. Predno je čakaneec že sprejet v Jednoto dá zapisati v prošnjo za sprejem neko oporoko, katere je — ako se ne kršijo državni zakoni in če ni kasneje kakšne spremembe prvotne oporoke, ali kakšni dodatek (codicill), narejen, v slučaju smrti popolnoma veljavna. Zabilježena oporoka se mora po njenem besedilu izvršiti, in nikdo nima pravice jo drugače izvršiti, kot, kakor je bila volja umrlega.

Tu je za enkrat en dokaz, da nasvet g. Sojarja ni za nič.

Sprejeti član, je svoje dolžnosti napram Jednoti vseskozi izpolnil, plačal je redno asesment in drugo, kakor pravila to zahtevajo, tedaj ima vsa pravico od Jednote zahtevati, da izpolni le ta svojo dolžnost napram njemu; oziroma njegovim dedičem. Obratno za slučaj, da član ne plačuje redno asesmenta itd.; se ga suspendira in končno izključi. To je pravilno in članu ni odvrtá pot da bi se mogel pritožiti, in to zaradi tega ne, ker se je z njim po pravilih

postopalo. Tedaj v tem slučaju se bi postopalo po pravilih, a v onem slučaju se pa nebi vdovi usmrtnina v gotovini izplačala, kakor oporoka velevala marveč obesila bi se ji kakva piškava baraka, v kateri bi gospodarila pod komando in milostjo dominus vobiscuma. V tem slučaju bi se pač pravila kršila na nečuván način! Ne razumemo logiko g. Sojarja, a da nekaj za tem tiči, zelo prikritega, o tem ne dvomimo.

Ako vdova dobi usmrtnino 1000 dolarjev, to je v stari domovini lep denar, in ako se ona v domovino povrne, denar lahko po pošti ali pa ekspres pošle, kar z barako ne more storiti, in če jo pa proda, bo morabití polovico za njo dobila, kakor kar ji po pravilih gre; torej na vsak način zguba za njo, a za kakšnega klerikalnega podjetnika pa "kšeft", posebno ker bi se "hiša" zopet drugi vdovi na glavo obesila itd. Ne in ne! Ta špekulacija ne sme do izvršitve priti.

Da zajec v tem grmu tiči, je čisto na dlani; imeli bi edino špekulantje dobiček in to na račun ubogih vdov in sirot; za to naj g. Sojar njegov nasvet spravi in nikar nikomur ne vsiljuje, ker je za nič. Edino ena stvar se nam čudno vidi, kako da g. Sojar svetuje vdovam nikar denarja dajati. Ali se boji da bi z denarjem pobegnile v stari kraj, ter bi vsled tega katoliški business prikrajšan bil, ali pa misli sam pričeti "barantijo" z hišami. Saj tudi vemo, da duhovščina največ denarja iz vdov izvleče, toraj je v tem slučaju v protislovju s principom, in bomo opazovali kako daleč merijo nasveti: "Vdovam nikar denarja dajati".)

FRANK SAKSER CO.,

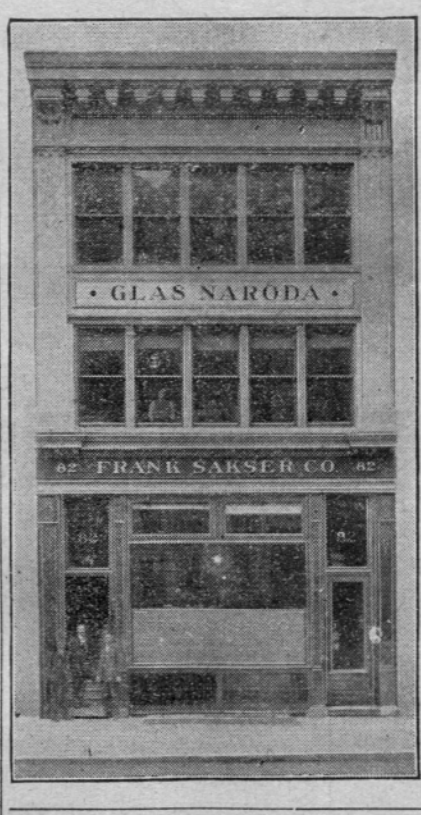
82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Podružnica

6104 ST. CLAIR AVE. N. E.,

CLEVELAND, O.

Ne prezreti!

Imateli v staro domovino komu kakor pooblastilo pošlati, obrnite se na nas, mi vam ceno in brzo postrežemo, in pooblastila bodo pravilno narejena. Ako želi kateri vojak biti oproščen od orožnih vaj in preglednih zborov, (Kontrollsversammlung) naj se obrne na nas in pošlje svojo vojaško knjižico, mi mu preskrbimo, da ne bo imel sitnosti, ko se domu vrne.

Avstrijski denar

kupujemo in prodajamo po dnevnem kurzu. Ako potuješ v staro domovino in imaš večje svote denarja ali draft, isto lahko pri nas zmenjaš in kupiš ček za ljubljansko kreditno banko. Ta ti ček takoj izplača, nemore ti ga nihče vkraati, ker njemu ne bo plačan. Imali iz stare domovine kaj denarjev sem dobiti, piši svojem, da vplačajo v Ljubljansko kreditno banko in mi potem izplačamo.

Ako si namenjen

ženo, otroke, ali pa sorodnike, ter prijatelje v Ameriko vzeti, potrebuješ človeka, kateri jim vse zanesljivo preskrbi, zato obrni se zanesljivo na nas, ker bodeš najpoštenejši in najbolje postrežen. Mi zastopamo vse boljše parobrodne družbe in prodajamo vožnje listke po izvornih cenah. Dajemo pojasnila brezplačno, podučimo rojake za potovanje in oskrbimo vse potrebno tako, da nimajo nobenih zaprek. Na naselniškem uradu (Ellis Island) služimo jim vedno v najboljšo pomoč.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino z dobrimi in brzimi poštarnimi parniki. Vsakdo naj si izbere jednega izmed onih parnikov, kateri so označeni v listu pod naslovom "Kretanje parnikov" in naj nam pošlje \$5 are, ter objednem naznani ime parnika in dan odhoda, da mu moremo zagotoviti prostor. Vsakteri potnik naj si uredi potovanje tako, da pride en dan pred odhodom parnika v New York. Vsak potujoč rojak naj nam piše ali brzojaví, kdaj pride v New York in na katero postajo; naš človek ga pride iskat in vse potrebno ukrene za prtljago ter ga odpelje na parnik, zakar nima potnik nobenih stroškov. Če kdo dospe v New York, ne da bi nam naznanil svojega prihoda, nam lahko iz postaje telefonira po številki 4687 Cortlandt in takoj po obvestilu pošljemo našega človeka po Vas. Le na ta način se je rojakom, nezmožnim angleščine, mogoče izogniti raznih oderuhov in sleparjev ter nepotrebnih stroškov. Ne uročite nikomur niti centa predno niste v naši hiši, katero vidite tu naslikano. To je zelo važno za potujoče rojake, ker dandanes preži na vseh postajah in ulicah po New Yorku obilo sleparjev in ljudi dvomljive vrednosti. Ako žrtvujete par centov za telefon, prihranite dolarje, ker zagotovo veste, kam pridete in Vas ne vlove postopači ali vzniki, ki veliko zahtevajo od Vas, a Vas še prodajo brezdušnim oderuhom, koji speljejo ljudi navadno na slabe parnike. To je zelo važno in koristno.

Denarje pošiljamo

na vse kraje sveta najhitreje in najceneje. Vsaka denarna pošiljatev po nas poslana pride v stari kraj v 10 do 12 dneh; vse vsote izplačuje za nas c. k. poštna hranilnica. Nikdar se še ni čulo, da bi denarji ne prišli na določeno mesto, kar se dandanes tisočkrat čuje od drugih. Posredujemo denarne uloge ter jih nalagamo v zanesljive hranilnice ali posojilnice po 4 in 4½ odstotkov obresti. Vsak uložnik dobi izvirno hranilno knjižico. Obresti teko od dneva uloge. Izplačujemo uloge na hranilne knjižice in dajemo posojila na nje.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.
Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni miselni list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c
ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg novega tudi
STARI naslov.

231

GROZNO!

Ne moremo si kaj, da nebi še enkrat povzeli besedo in spregovorili o drakonični razsodbi višjega sodišča Združenih držav ameriških, katero je dne 5. t. m. izrekli, da inozemski delavec nima niti rudečega centa "komercialne vrednosti" v tej deželi.

Povod k tej nezasišani razsodbi je bil sledeči:

Neki italijanski nepodržljani delavec je bil v Pennsylvaniji pri neki železniški nezzodi usmrčen in vdova je železniško družbo tožila za odškodnino. Tožba je bila zavrnjena, ker je bil usmrčen "podanik italijanske kraljevine", in ne ameriški državljan. Zadeva je prešla vse redne instance in končno dospela vsled apelacije do višjega zveznega sodeišča, katero je zanikalno razsodbo državnega okrožnega sodišča v Pennsylvaniji, potrdilo.

Višje sodišče Zdr. držav je razsodilo, da inozemski delavec nima onega rudečega centa komercialne — trgovske — vrednosti. Niti toliko ni vreden kot pes ali mačka, ako imajo te živali ovratnike da je posest razvidna. Kdor takega psa ali mačko namenoma ali brez namena usmrti, je zavezan posestnika odškodovati. Kdor inozemskega delavca malomarno usmrti, se storilec ne more na odgovor pozvati.

Pravo brutalno stališče ameriškega kapitalizma! Taka razsodba je edino mogoča v "svobodni" Ameriki, katera je ponosna na svoj republikanski značaj.

Povsod uživajo inozemci jednako varstvo zakona, a tu v Ameriki je to nasprotno. Nešteti slučajji nam kažejo, da se za življenje siromaka, nihče ne zmeni, kaj pa nam je še le pričakovati v prilog inozemca ako po krivdi delodajalca svoje življenje zgubi? To vprašanje nam reši gori navedena razsodba višjega sodišča Zdr. držav ameriških, vsled katere je tu v Ameriki vsaki inozemec brezpraven in preklican, to je: — "Vogelfrei".

Drakonična razsodba višjega sodišča Zdr. držav je silni udarec stotinam vdov in sirot, ostalih ponesrečenecv grozne katastrofe in premogokopih Pennsylvanije in drugod, katere sedaj niti en cent odškodnine ne dobijo.

Ta razsodba je najhuja, kakoršna je bila še kdaj v Ameriki napram inozemskemu proletarijatu izrečena.

Juridičen temelj, na katerega se ta grozna razsodba opira, ni nam znan; mogoče pa je da se na kakšni staro-angleški "Common Law" naslanja. To mi mislimo, toda naj si bode kakor hoče: to je neznosno, nezasišano stanje, katero se ne sme trpeti. To še manjka, da bi milijone delavcev sem privabili in privlekli, se jih pri najnevarnejših delah porablja in potem popolnoma brezpravno storilo, ako oni v poslu ameriškega kapitala ohromijo ali pa clo življenje izgubijo. To bi bilo pravcato helotstvo.

Predvsem bi bilo potrebno, da se o zadevi dobijo natančne informacije. To bi bil v prvi vrsti posel diplomatičnih zastopnikov tujih držav. Njih pozornost se mora na zadevno razsodbo napeljati in jih vprašati, kaj mislijo storiti, z ozirom na naselniške pogodbe,

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite
Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili boleče dele jutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St.
NEW YORK.

vsled katerih je inozemcem kot domačinom zakonita enakopravnost zagotovljena.

Toda ne sme se pričakovati, da se bodo diplomati z vneom v prilog delavca zavzeli in od konzulov pa sploh ni ničesar v tej zadevi pričakovati. Tedaj nam ne preostaja druga pot, kot da se k avstrijskemu parlamentu oziroma k avstrijskim državnim poslancem zatečemo.

Predno nadaljujemo, nam je pripomniti, da se gorenje informacije na brzojavko iz Washingtona na "Evening Telegraph" v Philadelphiji z dne 5. aprila 1909 opirajo, in da so povsem kot zanesljivim smatrati.

Ako upoštevamo, da je v Zdr. državah na milijone delavstva samo iz Avstrije, od katerih je ogromna preteža, ki so z namenom samo za nekaj let v Ameriko prišli, da si toliko prislužijo, da svoje domovje propada rešijo, in potem se zopet k svojem v domovino povrnejo.

Ne more se tajiti, da so milijoni in milijoni goldinarjev, vsled marljivosti in štedljivosti avstrijskih podanikov v Avstrijo odposlani bili, kateri kreditnost cele države povzdigujejo. Koliko vknjiženih dolgov se je samo kranjska dežela rešila, to dokazuje fakt, da še pred 20—30 leti so bile eksekutivne prodaje zemljišč na dnevnem redu, kar danes ni več. Ta prikazen uboštva je zginila, nasprotno je dejstvo, da marsikateri "Amerikanec" ima po več ali manj kronie v "Posojilnicah" ali "Hranilnicah" shranjenih. To dokazuje dejstvo, da je bila pred 30 leti v celi kranjski deželi edina "Kranjska hranilnica" v Ljubljani, se sedaj nahajajo po vsi mestih, trgih in večjih vaseh po ena in več hranilnic, katere do malega vse dobro napredujejo. To so veseli pojavi, katerim se ima avstrijska vlada v prvi vrsti zahvaliti svojem delavstvu, katero v potu svojega obraza in žuljev svojih pridnih rok cent k centu pridvle, da pospešuje blagostanje svoje mile očetnjave, svoje rodne domovine. Da ima država od tega direktni in indirektni dobiček se že vidi iz tega, ko se na Kranjskem davki in dokladi redno plačujejo, kar pred nekoliko desetletji ni bilo.

Tu smo navedli le nekaj malega v celoti v dokaz, kakšne neprecenljive vrednosti je tu v Ameriki se boreči delavec, za domovino.

Še veliko večje vrednosti pa je za ameriškega kapitalista, kateri se edino vsled delavske produkcije milijone kopiči, med tem, ko delavec noč in dan svoje zdravje in življenje tvega!

Delavske razmere, njega pravnost in večni boj za obstanek v Ameriki, mora le tisti razumeti, koji tu živi, položaj opazuje in se s politikom bavi. Tisti bo umel kakšne vpijoče krivice in brezpravnosti mora inozemski delavec pretrpeti, ker brez denarja in sicer grozno veliko denarja, ne more vsaj deloma do svojih pravic priti. Ne ostaja mu drugega, kot čisto se največji krivici vkloniti.

In sedaj pa še ta zgoraj navedena razsodba višjega sodišča Zdr. držav ameriških, s kojo se vsaka vrednost inozemskega delavca odreka, s kojo se ga pod živalsko ceno stavi in s katero se inozemcu vsaka človeška pravica brutalno odreka, med tem,

ko se dalodajalcu-kapitalistu na vsaki migljaj vstrže, brez ozira na to, ako se delavcu smrtni udarec zadaja.

Omenjena brutalna razsodba ne sme pod nobenim pogojem obveljati. Kdo nam jamči, da ne sledijo razna druga sodišča tem vzgledu! Nešteti milijoni delavcev bi bilo milosti in nemilosti delodajalcev izročenih, v pravem pomenu besede: — sužnji!

Do tega ne sme priti!

Omenili smo že, da od diplomatov imamo prav malo pričakovati in od konzulov pa nič, da bi se za pravice našega delavstva zavzeli: toraj se obračamo do naših avstrijskih gg. državnih poslancev, da se skupno, brez ozira na versko, politično in narodnostno prepričanje in naziranje pri avstrijski vladi zavzamejo:

1. Z ozirom na dejstvo, da živi v Zedinjenih državah ameriških veliko nad milijon avstrijskih podanikov in sicer vseh avstrijskih narodnostij, kateri ne nameravajo ameriško državljanstvo si pridobiti, marveč se svoječasnno zopet v svojo domovino povrtni.
2. Vsi ti avstrijski podaniki, so v zmislu razsodbe višjega zveznega sodišča Zdr. držav ameriških z dne 5. aprila 1909 prizadeti in oropani mednarodne enakopravnosti, opirajoč se na naselniške pogodbe sklenjene med ameriško in avstro-ogrsko vlado.
3. Avstrijska vlada naj varuje svoje v Ameriki živeče podanike pred takimi in enakimi brutalnimi razsodbami, kakoršna je najnovejša zgoraj omenjena in naj ameriško vlado prisili, da njenim podanikom z isto mero pravico deli, kakor si jo ameriški domačini prilastujejo in jo tudi uživajo.
4. Zahteva naj se, da avstrijska vlada svojim, v Zdr. državah poslujočim konzulom naroči, da imajo le ti takoj pri vsaki katastrofi, kjer so avstrijski podaniki prizadeti, intervenirati, ter koristi dotičnih oziroma ponesrečenecv ostale, varovati.

Konečno pa odločno protestujemo proti vsakemu žaljenju naše časti in naj si to bo, kot inozemci, ali kot delavci in zahtevamo, da se nas spoštuje kot človeka in ne ceni nižje kot živali.

Protestujemo najodločneje proti izrazom, kakoršne je rabilo višje zvezno sodišče Zdr. držav ameriških pri razsodbi dne 5. aprila 1909, da bi mi inozemci bili "manj vredni, kot en rudeči cent".

Mi prosimo avstrijske državne poslance, da se pri avstrijski vladi za naše pravice zavzamejo, vlada, pa da nas varuje pred neprilicami in krivicami, katere se nam gode od strani ameriških sodnikov brez zakonite podlage.

KRVOPRELITJE.

Iz Rima se piše: Vže desetletja trajajoči boj za občinske pravice v rimski provinciji, kateri je dne 28. januarja t. l. do krivavega nasilstva dospel, v Attigliano, trg z 1000 prebivalci, imajo poljedelski delavci že stoletja pravico, da si v gozdovih kneza Borghese drva za domačo rabo pripravljajo. Ob te starodavne pravice, jih je nameraval pripraviti knezov najemnik neki Creta, ter dninarje najel, da bi delavčeve drva pri-

Slovenska Narodna Podporna Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 937 Blue Island Ave.

JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave.

JOHN VERŠČAJ, blagajnik; 1411 Clarence Ave., OAK PARK ILLINOIS

NADZORNIKI:

JOSIP VRŠČAJ, MAR. V. KONDA, ALOJS SKUBIC.

Zdravnik: B. J. DVORSKY, 55 Fisk Str.

Vsi v Chicagi, Illinois.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Josip Ivanšek, 1517, S. 43rd Ave. Chicago, Ill.

pravili za njega. Strokovni urad poljedelskih delavcev je pismeni ugovor vložil, toda zaman. In tako so šli vsi organizirani delavci dne 29. Jan. v dotični gozd, kjer so dobili najemnika Creta in 5 dninarjev, kateri so delavčeve drva iz gozda spravljali. Strokovni predsednik, sodrug Visioni, je mirno pozval najemnika, naj delo opusti, a dobil je ravno tako mirni zanikalni odgovor. Dobro, je rekel Visioni, tako bomo stvar karabinerjem — orožnikom — javili, in se je z tovarišem mirno odstranil. Ko so bili kakih 15 korakov oddaljeni, jim je Creta zaklical: "Tako, karabinerjem nas hočete naznaniti?" Ko je sodrug to pritrdil, je najemnik puško nameril in 60letnega moža ustrelil! Potem je še oddal drugi strel, kateri je sodruga Revija podrl, nato je skočil sodrug Vagati, silno močen človek, na morilec. Puška se je izprožila in ranila Vagatija, a vzlic temu je le ta svoj nož, katerega je rabil za drva napravljati, ob enem pa tudi za obrambo in morabit za maščevanje, v to porabil, da je morilec roko odrezal. Je li to on storil, ali pa kdo drugi, Creta je ob desno roko. Delavci so potem svoje ranjence v domačo bolnišnico prenesli, in ko se je morilec zgrudil, so tudi njega tja spravili.

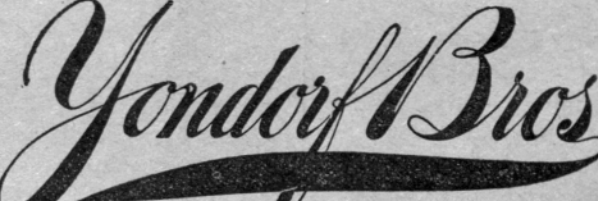
Sodruga Siseioni in Nevi sta mrtva. Vse je ogorčeno in celo meščansko časopisje se zgraža nad tem, da je Vagati celo na bolniški postelji policijsko nadzorovan, medtem ko je s svojim junakštvom prepričal daljno prelivanje krvi.

Brez želodca.

Pri raznih operacijah se je dokazalo, da je človeku mogoče delj časa tudi brez želodca živeti, ko bi mu istega odstranili. Toda, kako življenje ima tak človek! Lahko si mislimo, da tak človek, ko zbolí še jest ne more brez muk in drugih nezd. Človek s bolnim želodcem pa ni dosti boljši od človeka brez želodca. Vse to dokazuje, kako važno da je skrbeti za redno prebavljenje. Kadar zgubite slast do jedi rabite Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Ono primora prebavne organe k rednemu in vspešnemu delu, ojuhači ves sistem, naredi čisto in bogato kri, katere okrepi ves sestav našega telesa. Rabite ga kadarkoli želite imeti dober in zdrav želodec. Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

OGLAS.

Slovenska knjižnica, "Kako postati državljan", je ravno kar izšla. Cena ji je samo deset centov. Po njo pišite na državni urad socialne stranke, 180 Washington St., Chicago, Ill.

**DVE VE-
LIKE
PRODA-
JALNE**

NA BLUE ISLAND AVE. in

VOGAL 14. CESTA

NA NORTH AVENUE

VOGAL LARRABEE ST.

Terpežne obleke po zmernih cenah, hitra
poštena in zanesljiva postrežba.

Možke obleke in površniki

po.....

**\$12.50, \$15.00, \$18.00,
\$20.00 in \$25.00.**

**Popolna zaloga oblek
za dečke**

po

**\$2.95, \$3.95, \$4.95
do \$6.45.**

Najboljše klobuke po \$2.00 v Chicagi prodajamo
mi, kakor tudi tako imenovane zajfjake (Sletson
klobuke.)

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh

Vstanovljena dne

Pennsylvania.

16. avgusta 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: IVAN BREZOVEC, " "
 Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328 " "
 Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ, " "
 Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435 " "
 Nadzorniki: Predsednik: FRANK ŠEGA, Box 406 " "
 II. nadzornik: JOSIP CULJKAR, " "
 III. " IVAN GLAVIČ, " "
 Forotni odbor: Predsed.: MICHAEL AMERŠEK, 824 Park Ave, Johnstown, Pa.
 II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa.
 III. " MARTIN PETRIČ, " "
 Zapisnikar: FRANK PAVLOVČIČ, " "
 Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL, " "
 Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se blagovolijo pošiljati na gl. tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

Sprejeta nova društva:

"Planinski raj" št. 8, Primero, Colo.: Frank Jerovšek c. št. 212, Andrej

Kociš 213, Karol Klopčič 214, Frank Kosernik 215, Josip Kropar 216, Josip Košir 217, Ivan Žagar 218, Anton Golob 219, Ivan Berlić 220, Frank Slavec 221, Mihael Krivec 222, Ivan Kosernik 223, Josip Galin 224, Frank Slanovič 226, Matevž Slanovič 227, Ivan Starovasnik 228, Frank Skubee 229, Luka Smrdel 230, Anton Bergant 231, Lovrene Šabee 232, Ivan Udovič 233, Luka Dergant 234, Josip Marinkšek 235, Matevž Čirkada 236, Lovrene Grošelj 237, Anton Cernika 238, Pavl Vrh 239, Anton Bratovič 240, Frank Bratovič 241, Matija Bratovič 242, Anton Usnek 243, Ivan Stopan 244, Anton Simčič 245, Anton Barvič 246, Ivan Koss 247, Josip Klaj 248, Alojz Samišek 249, Anton Lutič 250, Josip Jugo 251, Matevž Iskra 252, Matevž Jugo 253, Frank Kuzina 254, Jurij Malovrh 255, Anton Lajžina 256, Josip Udovič 257, Ivan Simšič 258, Ivan Bratovič 259, Frank Udovič 260, Anton Bratovič II. 261, Frank Gradšek 262, Martin Gerlj 263, Mihael Golob 264.

Društvo "Zavedni Štajerci" št. 9, Johnstown Morrellwile, Pa.: Andrej Peček c. št. 265, Ivan Činžar 266, Martin Zupane 267, Gabriel Ahac 268, Jurij Koss 269, Frank Span 270, Ivan Klun 271, Jakob Napotnik 272, Anton Kladošek 273.

Pristopili: K društvu "Zaveznik" št. 3, v Franklin, Cgh, Pa.: Matevž Ivančič 274.

K društvu "Zvesti Bratje" št. 6, Garrett, Pa, Martin Bajc 209, Jakob Stručelj 210, Martin Rajh 211.

Suspendirani: Od društva "Boritelj" št. 1, Conemaugh, Pa. Fr. Ložina c. št. 23. — Od društva "Zaveznik" št. 3 Franklin, Cgh, Pa. Alojz Krašna 66, Alojz Vidovč 84. — Od društva "Jedinstvo" št. 7, Claridge, Pa. Josip Plut 184.

Odstopili: Od društva "Zavedni Slovenec" št. 4, Lloydell, Pa. Ivan Culjkar, 116. — Od društva "Avstrija" št. 5 Ralphton, Pa. Jakob Jurkovič 134, Frank Stopar 142.

Prestopili: Od društva "Zvesti Bratje" št. 6, Garrett, Pa., k društvu "Boritelj" št. 1, Conemaugh, Pa. Anton Mele št. 152, Andrej Mele 154.

Zopet sprejeti: K društvu "Zavedni Slovenec" št. 4, Lloydell, Pa. Martin Bernic c. št. 119.

OPOMBA: Cenjene tajnike krajevnih društev prosim, da vse spremembe tičeče se društev, kakor n. pr. pristop, suspendiranje, odstop in prestop naj mi poročajo na mesečnih poročilih in ne na drugih listinah ali papirjih, kajti pri tem se prihrani veliko dela, v ostalem je pa pravilno tako.

Katero društvo mi ne dološile vsaj do 13. vsacega meseca mesečnih poročil, izide ono še le drugi mesec v Zvezinemu glasilu. Naznanjam tudi, da pričakujemo izid Inkorporacije 25. t. m. in ka-

kor hitro se to zgodi, bom poročal obširneje v glasilu naše "Zveze".

Prosim tudi da društva agitirajo na to, da se naša organizacija kolikor mogoče krepko razvije po krajih kjer se nahajajo naši rojaki. Konvencija je tu in pri tej priliki čaka nas toliko dela, da sami ne vemo koliko. Treba bode vse temeljito rešiti ter trezno prevdariti kaj bomo vkrenili, da bomo zadovoljili vsa naša cenjena društva sedanja in tudi iste, koja nameravajo se k naši organizaciji priklopiti pozneje.

Da pa bomo spolnili naše dolžnosti, priča nam sloga koja vlada med nami in iste oklenimo se krepko.

Sem Vam udani z bratskim pozdravom

Ivan Pajk, gl. tajnik.

Mesečni imenik krajevnih društev

Društvo "Boritelj" št. 1 Conemaugh, Pa. Ivan Lovše predsednik Box 292, Ivan Glavič tajnik Box 323, Frank Perko blagajnik Box 101. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu v dvorani društva sv. Alojzija.

Društvo "Pomočnik" šte. 2 Johnstown, Pa. Frank Kovarčič predsednik, Martin Ključevšek tajnik, Josip Glavač, blagajnik. Vsi na R. F. D. 3. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu pri g. Kukenberger, Johnstown, Pa.

Društvo "Zaveznik", št. 3 Franklin, Cgh., Pa. Jurij Ošaben predsednik Box 388, Frank Zaman tajnik Box 451, Anton Strazišar blagajnik Box 511. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu, v prostori sobrata Jos. Mele-ta, Franklin, Pa.

Društvo "Zavedni Slovenec" št. 4 Lloydell, Pa. Jos. Culjkar predsednik, Jos. Culjkar II. tajnik, Box 106. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Društvo "Avstrija" št. 5 Ralphton, Pa. Ivan Dedič predsednik, Felicijan Volčko tajnik, Martin Abram blagajnik. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Zvesti Bratje" št. 6 Garrett, Pa. Jakob Kocjan predsednik, Ivan Kralj tajnik, Frank Švigel blagajnik. Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Društvo "Jedinstvo" št. 7 Claridge, Pa. Matija Regina predsednik, Anton Pintar tajnik, Lovrene Bitene blagajnik. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Društvo "Planinski raj" št. 8 Primero, Colo. Andrej Kociš, predsednik Box 451; Mihael Krivec, tajnik Box 324; Frank Slanovič, blagajnik Box 452. Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Društvo "Zavedni Štajerci" št. 9 Johnstown, Morrellwile, Pa. Martin Zupane predsednik, Frank Span tajnik, Jurij Koss blagajnik. Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Pripomba: V slučaju, da opazijo cenjeni društveni tajniki pri mesečnih poročilih kakšne pomanjkljivosti, prosim da mi blagovolijo to nemudoma naznaniti, da se stvar popravi v prihodnjem mesečnem poročilu.

DOPISI.

McQuire, Colo., 23. marea 1909.

Prosim da bi priobčili le ta mali dopis v našim priljubljenim delavskim listu "Glas Svobode." Kar zadene delavske razmere, gre tukaj dosti slabo, kolikor nas je delamo komaj po 3 do 4 šhte na mesec, (!) zato ne svetujemo nobenemu rojaku Slovencu ne Hrvat, da bi sem hodili, dokler se časi ne zboljšajo.

Omeniti moram, da smo ustanovili 13. decembra 1908 novo društvo in priklopili se k S. N. P. Zvezi. Torej prosim te bližnje rojake, da bi k društvu pristopali več ko je mogoče, ker to društvo je ustanovljeno v korist slovenskega naroda.

Društvene seje se vršijo vsako 1. nedeljo v mesecu pri bratu Valentin Zupančiču na Gordan Mine. Anton Lah.

Haley, N. Dak., 23. marea 1909.

Tu Vam pošiljam enoletno naročnino ter ob enim želim naznati nekoliko iz naše naselbine, o kateri rojaki še ne vedo po širni Ameriki, in mislim da je potrebno da zvedo o tih krajih, ker mogoče bi hoteli kteri sem priti.

Do sedaj smo tukaj še le štirje Slovenci s rodbinami in pa dva samca; smo vzeli "Homestead". Vsi smo minulo leto že orali in sejali, če tudi ne veliko vendar smo se prepričali, da je tukaj dober kraj za kmetijo, kar dokazuje tudi to, da se ljudje tako hitro tukaj naseljujejo in pa še taki, ki zemljo boljše poznajo, kot pa mi Slovenci, ali pa še posebno G. N., katerega sem čital 9. št. ki pravi: "Vlada v resnici še deli zemljo brezplačno, toda le v takih krajih, kjer običajno ni dežja, ali pa sploh v nepristopnih krajih, oddaljenih od železnice itd." Mi kateri smo tukaj naseljeni, vidimo neresnico teh besed; on rajši vidi, če ima kateri rojak kaj denarja, da kupi pri njemu vozni listek za v staro domovino, ker ve da bo prišel zopet nazaj in tako on zopet zasluži pri njegovih listkih.

Tukaj se naseljujejo ljudje raznovrstne narodnosti: Angleži, Rusi, Nemci, Poljaki, Švedi, Norvežani itd. Da nas Slovencev je tak malo, je krivo časopisje, ker odsvetuje sem hoditi in s tem zadržuje narod od samostojnosti. Mi tukaj ne vemo nič za krizo, razven kar čitamo v časnikih. Rečem pa samo toliko, da je tukaj ugodno za naseliti se, in ker ne bi rad, da bi bil dopis preobširen in prišel nazadnje v koš, zaključim in pozdravljam vse napredne rojake širom Amerike in moje znanee v East in West Mineral, Kans.

Jos. Potočnik Box 43.

Curranville, Kans., 28. 3. 1909. Prosim odstopite mi malo prostora v našem ljubim listu "Glas Svobode" da priobčim sledeče vrstice, zadevajoče tukajšnega dela. Tukaj so večidel premogorovi, a delali smo že po zimi bolj po malem in to zato, ker je tu preveč premogorjev. Vse pride v ta kraj in kolikor bolj se svet ogreva, toliko manj je dela. Mi premogarji se pa ogrevamo na solnem, kakor martinčki ter želno pričakujemo boljših časov. Čitamo tudi v Glas Naroda, ki že od začetka oktobra l. l. nam obeče boljše čase, a mi uboži delavci jih pa pričakujemo, toda čimdalje je le hujska kriza. Po večih šohitih ali majnah so bosi zaštapali, in sedaj nas pa silijo delati na starih in mršavih prostorih.

Pred par dnevi sem čital v G. N. da se je resnično zboljšalo v okrožju Pa. a ljudstvo pa od tam sem prihaja in pravijo, da je tam tudi slabo za živeti. Za dobre čase samo G. N. zna, toda mi delavci žal, da za to nič ne vemo. Nekoliko majn bo tudi še zaštapanih v kratkem, in mislim da za plačilo, ker je ljudstvo volilo Tafta, in ubogi delavec bo pa štiri leta posledice nosil. Tukaj je kriza vrh krize, ker se tudi kakšen kozarec niva težko dobi, saloni so zaprti. No, pa ker se slabo dela,

Dalje na 6. strani.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Laura 21. aprila 1909 | Mar. Washington 8. maja 1909
 Oceania 28. aprila 1909 | Madonna 26. maja 1909

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjedelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

2 Washington St.,

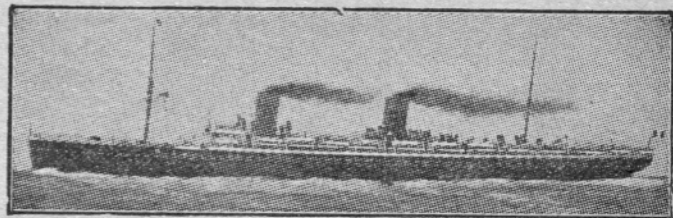
New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
 La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP
 Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
 A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ROJAKI: Kedo Vam zamore v slučaju bolezni

šuo popolnoma ozdravil? Nikdar kaki Medical Institut, kateri se skriva za imenom že pred več leti umrlega zdravnika, ter Vam ponuja ničvredne zdravniške knjige, samo da iz Vas izmami čim več denarja, temuč samo izkušeni in vestni zdravnik, kateremu z mirno vestjo lahko zaupate svojo bolezen v zdravljenje in to je jedino samo naš zdravnik

Dr. J. E. THOMPSON

GLAVNI ZDRAVNIK IN RAVNATELJ SLOVEN. ZDRAVIŠČA V NEW YORKU

Dr. Thompson je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, brez da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen. Njegova izkušnost v zdravljenju Vam GARANTIRA, da Vas zamore ozdraviti in ako bolehat naj si bode na kateri koli akutni, kronični, zunanji, ali notranji bolezni, kakor tudi kateri koli moški, ali ženski spolni tajni bolezni.

ZDRAVLJENJE VSEH SPOLNIH BOLEZNIJ OSTANE STROGO TAJNO

Dr. Thompson Vam jamči za popolno ozdravljenje sledečih bolezni:

Revmatizem; vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, ušes, ledic, prs, jeter, mehurja; nervoznost; vse živčne bolezni; neuralgijo; kilo, ali bruha; zlato žilo; božast; vode-nico; posledice onanije; triper; šanker; sifilis; impotenco in polucijo; vse ženske spolne bolezni; neredno mesečno čiščenje belih tok; padanje maternice; neplodovitost vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, hraste, rane, mazule po obraza i. t. d.

Zakaj zdravi Dr. Thompson z takim uspehom? Ker ne izlaga denarja za nič vredne zdravniške knjige, temuč samo za najboljša in najuspešnejša zdravila.

Ako ste torej bolni, ali ako Vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, in Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, ter ako želite v kratkem in to popolnoma ozdravit, tedaj se pod nikakim pogojem ne obračajte na kake nič-vredne Medical Institute, marveč poverite samo izkušnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, za to natanko in obširno opišite svojo bolezen, kako je ista nastopila in se razvijala, ter pismo na to pošljite edino le na:

Slovensko Zdravišče

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St., New York, N. Y.

Uradne ure so: Ob delavnikih od 10 do 12 in od 1 do 5 ure popoldne. V nedeljo in praznikih od 11 ure do 1 ure popoldne.

POZOR: Slovensko Zdravišče v New Yorku proslavlja to leto desetletnico svojega obstanka in ob tej priliki bode glavni Dr. J. E. Thompson podaril lep spomin v dar, ter bode med rojake porazdelil 10.000 krasnih srebrnih užigalnikov. Vsaki rojak, kateri pošlje nekoliko za poštno potrebnih znank (stempsov), dobi takoj ta krasen dar in to brezplačno. Pišite takoj danes in pisma naslavljajte na:

Slovensko Zdravišče, 342 W. 27. St., New York

ED. SIHRA,

SALOON

izdelovalec finih Havana in domačih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno. 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

Delavec je opravičen do vsega | Vsak slovenski delavec mora produkta, kar ga sara producira. čitati "Glas Svobode"!

(Nadaljevanje iz 5. strani.)

bomo pa vodo pili dopoldne, popoldne pa Wasser. Dela se tukaj po 3 šhte v tednu in po 14 dni se mora pa na prostor čakati, potem pa dobi kakšne zjedi, da se nič ne zasluži. Čaka ubogi premogar na boljši čas, na glavi se mu pa dela sivi las.

Sedaj pa pozdravljam vse rojake in rojakinje po širni Ameriki, posebno pa čitatelje "Glas Svobode", ter želim tem listu obilo zvestih naročnikov.

Simon Udotsch.

Alix, Ark, 30. marca 1909.

Prosim, da priobčite teh par vrstic v našem cenjenim listu "Glas Svobode".

Ker nas je tukaj malo Slovencev, se tudi redkoma čita kakšen dopis iz te male naselbine. Čitam iz vseh krajev Zdr. držav, da se povsod slabo dela, a tudi jaz se ne morem pohvaliti. Tudi tukaj nas še vedno kriza nadleguje, delamo po 2 ali 3 dni na teden; tako da si človek težko zasluži za hrano, ter na ječmenovec pa niti misliti ni. To je vzrok, da rojakom ne svetujem sem hoditi dela iskat.

Še nekaj moram omeniti; slišal sem od prijateljev, da me misli en moj stari prijatelj Jernej Naglič, v vse slovenske časnike dati, pa ne vem zakaj. Ako mu kaj dolgujem, naj se sam pri meni javi; ker mu pa nič ne dolgujem, naj me pri miru pustí.

S tem končujem in pozdravljam vse čitatelje "Glas Svobode".

Štefan Chuck Box 61

Springfield, Ill. 1. aprila 1909.

Cenjeni mi list "Glas Svobode" nisem še vidil dopisa v tebi iz tega mesta, zatoraj upam, da sprejmeš teh par vrstic v svoje predale.

Tukaj v Springfieldu se je zgodilo že dosti zanimivih stvari, od katerih se malo, ali bolje rečeno nič ne sliši v slovenskih listih.

Toda, da ne vzamem preveč prostora, bom opisal le delavske razmere, kolikor je v mojih močeh.

Tukaj in v okolici je od 15 do 20 premogovih rogov, od katerih nekaj spi spanje pravičnega, in v ostalih se pa tako dela, da v resnici ne veš prijatelju povedati, li delaš ali ne, kajti če delaš 1 dan ali pa 2 v tednu, se pač ne moreš pohvaliti. In pa te zadnje, no nekaj se pač vrtijo kolesa, ali kaj to, ko je v njih toliko delavcev, da komaj po 2 ali 3 yozove dobi eden; tako da ko plačo dobi za 10 dni, potegne celih \$20.00, ali pa še manje; da, in to so ta boljši.

Delavcev je pa na izobilju, seveda tukajšnjih, zatoraj bi svetoval rojakom, da ne hodijo sedaj sem, izvenjski da ima kateri prijatelj tukaj.

Tudi se dobi takšnih delavcev, da radi mažejo in to se ume da na večih krajih, ali kaj ko ni moč dokazati. No enega so le vjeli in unija je dokazala njemu in deloda jalen. Prvemu kaj se pravi plačat za delo in drugemu, kaj se pravi denar vzeti za prostor. Delavca so pognali iz unije in obesili mu ime "scab" na hrbet, dočim je delodajalec plačal globo \$65.00, in kakor sem slišal šel je z prvim od tu, seveda z dolgim nosom.

No, zaslužila sta obedva, kar sta dobila.

Sicer ni nobeden Slovenec od teh dveh, marveč navedel sem ta slučaj le zgolj tega, da se ogibljejo naši rojaki kaj takšnega za slučaj, da bi kdo v skušnjavo padel, ker to je sramota za vse rojake. Upam, da ni takih med nami, vsaj v tem mestu ne.

Kakor sem zgoraj omenil, delamo bolj po slabem, čeravno še zmeraj upamo na boljše čase, mislim na tiste, katere je g. Taft obljubil pred volitvah, toda gotovo bode tudi pri upanju ostalo. Ako premišljam, koliko smo na boljšem po Taftovih obljubah, pridem do sklepa, da ravno toliko kot so bili jolietški Slovenci svoje dni, ko je njih župnik prinesel iz večnega Rima polne žape papeževega blagoslova.

Pač bi rad vedel, je li "sv. Oče" podelil svoj blagoslov ameri-

ški krizi, ako ni, naj jo rajši prekolne s svojo sveto jezo, ali jo pa naj "pana"; kajti ako začno delavce "panat" ob prihodnjih volitvah, bode moč zgubilo zlato tele in papežev blagoslov bi znal svojo moč (?) zgubiti. In kdo naj bo potem porok, da se verno ljudstvo ne pohnjša nad "nezmotljivim" "sv. Očetom"?

Konečno pozdravljam vse rojake širom Amerike, posebno ta ru-deče socialiste — toda ne tiste, ko si domišljujejo da so nekaki "Ober", a tebi "Glas Svobode" pa želim obilo naročnikov in ti kličem: Naprej do zmage!

Trpin pl. Nemanič.

Cleveland, O. 10. aprila 1909.

Že dolgo sem nameraval Vam kaj poročati iz Clevelanda; da sem bil pa zadržan, kriv je ta dolgočasni post, ko sem imel toliko opravila s spovednicami da sem preskrbel vsem grešnikom odvezo in jih oprostil teh nadležnih grehov. Nekateri so se spovedovali po kranjsko, drugi po hrvaško, kakor jim je bolj ugajalo v primeri grehov.

No pa pustimo to šalo, hočem Vas pa vprašati, kako je kaj sosedov socializem? To pa za to, ko so svoječasno zapisali, da male tatove se obsoja in zapira a velike se pa oprosti. Prmeš, to mi ni šlo v moje slavnato glavo do predzadnje štev. Proletarca. Aha sedaj smo skupaj. Prmeš, kako so se potegnili za Korče, Benedik Co. To so pa od muh. Kaj pa da, v Chicagi in drugod lahko "fulajo" kakor jim paše, toda v Clevelandu se jim posmehujemo. Mi poznamo razmere proketo dobro, kaj, Fr. Korče? Ti nisi bil v kompaniji z Benedikom! Oni napis na oknu je bil tvojega strica, kaj ne? Pred policijo tudi nisi bežal, ampak za par dni si šel na sveži zrak v Newburgh! Ko je počilo po Clevelandu o uzmaviču, takrat ste šli vino pretakati v klet! Vse vemo, prav vse. Zakaj pa niso Proletarčevci poročali, kaj da je Avstrijski konzul Franc Korčetu v obraz povedal? No nič, on je samo rekel: "Bravo fant! Korče, Benedik Co. je veliko pomagala rojakom, da jih niso drugi opeharili! Kaj tisti podpisi od Fr. Korčeta, to ni nič. Benedik je pa bolan! Tako je, Fr. Korče. Bog mu daj zdravje, da bi kmalu bil z Fr. Korčeto zopet v kompaniji.

Prmeš, čast so kradli Fr. Korčetu, jaz verujem, da je nedolžen in kaj se pa meša avstrijski konzul v business, kojega ne zastopi. Prmeš, Fr. Korče je hodil na kort brezplačno in kolektal za konštablarja, med tem časom je doma Benedik pa rojake strigel; brrr!

Sosedje izza plota so pravi gentlemani! Dve osebi v kompaniji, eden uzmavič na debelo, drugi pa popolnoma čist, kot novorojeno dete; tako je vsaj sodnik razsodil. Kaj, Proletarčevi uzor-socialisti; kaj prmeš, business je business. Brrr!

Čital sem v "Glas Svobodi" dopis A. K., ko obeta neko žehto, to pač misli o onih, ki vranja jajca iščejo po smrekah, zato so pa tudi že hudo osmoljeni in treba bo de proketo veliko žehto, prej ko jih bode vsaj nekoliko očedil. Toda kolikor ga poznam, ima dobro krtačo in škarje. To bode smeja, ko jih bode začel namakati.

K koncu še pripomnim to, da Korče-Benedikova afera je takale: Naša mati denejo v lonec kuhati fižol in krompir, potem mešajo nekaj časa in rečejo da je "malta", mi pa vse "manestro" pojemo, samo lonec ostane. Ni več fižola, ne krompirja in kdor ne veruje naj vpraša I. Medena. Benedik je bolan, Korče pa je zdrav, kje je denar to pa bog ve.

Pozdrav ober in undersocialistom v Chicagi, da bi še humbug zagovarjali; Tebi vrli list "Glas Svobode" pa želim, da bi nas po večkrat v tednu obiskal. Kmalu se zopet oglašim.

Resnicoljub.

Listu v podporo.

Pri veselici nabral 17. t. m. brat Marentič \$3.40, Math Kitz \$1.00.

DR. JOS. LISTER & CO., 51. 707 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

NAVARNO ZNAMENJE

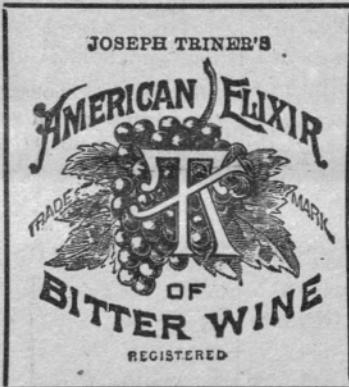
Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave**. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako živite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakem želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINER-JEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih.

Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovalatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

John O. Hruby

589-591 So. Centre Avenue
Chicago, Ill.

Priporočam veliko zalogo

pohištva

za spalne in jedilne sobe, preproge, astorje, Karpeti, otroški vozički itd., ter razno vrstno železnino, peči in drugih potrebščin.

NAJNIŽJE CENE

Najsolidnejše blago

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi

mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruha dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Št. 1005. — Jamčeno po tvrdki W. F. Severa Co., v smislu kongresnega sklepa o hrani in zdravilnih z dne 30. rožnika 1906.

Zoper kožne bolezni....

Se li vidite v ogledalu gostoma? Ako ne, boljše je, da se prec sedaj pogledate. Glejte kako je vaša barva polna raznih peg in pomanjkljivosti. Naj vam torej svetujemo zdravilo, ki doseže korenino teh pomanjkljivosti kože in jih odstrani v kratkem času, očisti kri in okraši obrazno barvo. Znano zdravilo za to je

SEVEROV KRIČISTILEC.

Ne mislite, da je koža neozdravljiva. Mnogi so trpeli, so bili ozdravljeni po delujočih svojstvih tega zdravila. Itaj kar piše gosp. Rud. Bučar Melrose, Man., Canada, pred nekaj časom:

"Nisem Vam že dolgo pisal, ker se sem hotel res prepričati, ako mi bode Severov Kričistilec kaj pomagal ali ne, in da se prepričam, če ostane ozdravljenje za dalje. Po rabljenju ene steklenice so vsi mozolji in prišči izginili in nimam jih več. Telo je zdravo in vesel sem uspehov. To je pravo zdravilo za narod."

Severov kričistilec se naj rabi v vsih slučajih

kožnih bolezni, kakor bule, zastrupenje krvi, prišči in mozolji, vročinski znaki od solnca, bledost in vse druge bolezni, ki jih povzroča slaba kri.

Cena \$1.00

ZDRAVNIŠKI NASVET DAMO ZASTONJ.

Prava praparacija

ki urejunedelovanje človeškega želodca in prebavnih organov ter daje dober okus in prepreči vsako zabasnost in neprebavnost je

Severov Živiljski balsam.

To zdravilo se priporoča v vseh slučajih neprebavnosti, zabasnosti, bolenja glave, srčnega žganja, krčev in navadne slabosti. To je okrepevalna tonika za one, ki so praspali bolezen in so na poti do zdravlja. Pravo okrepčilo.

Cena 75 centov

Za upognjen hrbet

priporočano, da se isti dobro ribljo z Severovim oljem sv. Gotharda. Da se pa doseže pravi sedež bolezni se naj rabi

Severovo zdravilo za obisti in jetra.

To zdravilo je nenadomestno za slabostne obisti bolečine v hrbtu, vnetje mehurja in vse ne-rede vodnih organov. Odstrani vse strupene stvari in deluje prav hitro vseh slučajih.

Cena 50 centov in \$1.00

Prodajajo se v vseh lekarnah.

Ne jemljite ponaredkov.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravnomerjenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljeni kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

611 So. Center Ave.,
blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, raznevrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

GOSTILNA

SLOVENSKI DOM
NA NOVEM PROSTORU

583 S. Centre Ave. vogal 18. St.

Slovinci in drugi bratje Slovani, kateri hočejo izvanredno dobro postreženi biti, naj pridejo da se prepričajo osebno. Za kar vabi s poštovanjem

Mohor Mladič

RAZNO IN DRUGO.

"Aljažev dom" v Vratih na Gorenjskem je odnesel velikanski snežni plaz z Rogice. Postavilo ga je Slov. plan. društvo, ki ima 40.000 K škode.

32 let je spala neprenehoma naprej v Stokholmu neka Julija Kalsdatter. Zaspala je v 13. letu, vzbudila se je v 45. Hranili so jo ves čas na čmeten način z mesno juho dvakrat na dan.

Vse prebivalstvo na Hrvatskem mora vladnim organom izročiti vse strelno orožje in vsa razstreljiva. Ta ukaz je izdala Rauchova vlada. Kaj to pomeni? Ali se Rauch boji, da bi izbruhnila revolucija na Hrvaškem vzpričo njegovih nečutenih nasilstev?!

Morilec Julij Föderberg, ki je lani 25. jul. v Rojanu pri Trstu v svojem stanovanju na nečloveški način umoril svojo ljubico gledališko pevko Fabbri, potem truplo razkosal in glavo vrgel v morje, je pred porotniki v Trstu bil obsojen zaradi umora v smrt na vislicah. Priporočen je v najvišje pomiloščenje.

Tako se maščuje lahkovernost. V Solnogradu je neka ženska dvignila iz hranilnice 14.000 K iz strahu pred vojsko. Spravila je denar — v peč, kjer se ji je zdel najbolj varno spravljjen. Seveda ni nikomur nič o tem povedala. Ko je prišla dekla kuriti, vrgla je v ogenj tudi papirnati zavitek, ki je ležal v kotu in v katerem je bilo onih varno spravljjenih 14.000 K. Tako je bila ženska ob vse svoje prihranke.

Delavci šleskih premogovnikov so imeli v Ojstravici shod, katerega se je udeležilo 4000 delavcev. — Sklenilo se je, da se da delodajalcem izjavo, da naj napravi tekom 14 dni nekaj posredovalni urad, ki bo razmere glede zaslužka med delavci in podjetniki uredil. — Ako se to do 1. majnika ne uredi, začne s splošno stavko.

Strahovlada na Hrvatskem. — Časnikarja Milana Pluta iz Beograda, ki se je mudil kot poročevalec pri "veležidajniškem" procesu v Zagrebu, so služabniki hrvatske pravice zaprli zaradi — vohunstva. Ker se je Plutova nedolžnost tako jasno izkazala, da celo Rauchovi slugi niso upali o njej dvomiti, so Pluta pač izpustili, a so mu ukazali, da mora takoj zapustiti Zagreb, kar se je seveda zgodilo.

Stojo ženo zaklal in pred porotniki oproščen. V Dunajskem Novem mestu je bil oproščen Gustav Kindelmann, kateri je na Silvestrovo zaklal v prepiru svojo ženo, katera ga je vedno tepla, mu vzela ves mesečni zaslužek in mu dajala le malo hrane. Spala je z nožem med vzglavjem pri možu. Navzoče občinstvo je priredilo oproščenemu velikansko ovacijo, denar so mu izročili, kateri so zanj nabrali med porotno obravnavo, ko je pravil, koliko je trpel pred svojo ženo.

Šolstvo na Japonskem. Kako zelo sprejemljivi so Japonci za zahodno kulturo in omiko, nam dokazuje, da je samo na ženski univerzi v Tokiju vpisanih 300 rednih slušateljic in 500 deklic v pripravljalnem oddelku. Predmeti in učni načrt je popolnoma enak našim višjim srednješolskim načrtom, samo da posvečajo ondi jako veliko pozornost narodnemu gospodarstvu. Med oblatnimi predmeti je tudi telovadba.

Tudi statistika. "Münchener Neueste Nachrichten" so rešile problem "Zakaj kanibali jedo človeško meso?" Statistiki dokazuje, da pri tem požrečnost ne igra glavne vloge. Samo 32% vseh ljudžrečev se polalkomni človeškega mesa vsled gladi ali pa požrečnosti. 20% je mrtve iz spoštovanja, da jim priskrbe grob na — dveh nogah. 19% jih je padlih sovražnikov na bojiščih, češ, da z mesom počno tudi njihovo hrabrost. Ostalih 29% je ujetnikov in hudo-deleev, da jih — kaznujejo za njihove grehe.

Resnicomer. Čirški profesor Jung in neki Petersohn iz New Yorka sta izumila nov električen aparat, ki se zove "Psihometer",

in kateri kaže, kedaj človek laže. — Experimentator da onemu, katerega hoče preiskušati, če govori resnico v eno roko einkov pol a v drugo ogljen pol električnega toka. — Električni tok se seveda takoj sklene in njegova jakost povzroča delovanje galvanometra, kateri kaže padanje ali dviganje plamena male svetilke, ki se odbija v pritrjenem zrealu. — To zrealo ima zarežane stopinje, katere značijo jakost toka, kateri je tem močnejši, čim razburjenjši je lažnik. — Jakost toka nam kaže namreč duševni boj, ki se vrši v možganih med resnico in lažjo. Seveda je za lažnike, katerim je sploh vse enako in kateri lažejo, po navadnem izreku kakor pes teče, tudi ta aparat se nezanesljiv, ker se pri njih med resnico in lažjo vsled otrpnega čuta za resnico ne vrši noben duševni boj.

Prababica. V Vendee na Francoskem živi rodbina katere prababica je dočakala že tretje vnuke svojih hčera in katere zgodovina se bere kot v sv. pismu: Omožila se je 16letna deklica ter povila s 17. letom hčerko. Ta hčerka se je omožila s 17. letom in povila z 19. letom hčerko, katera se je zopet s 17. letom omožila in dobila z 19. letom hčerko. Ta se pa omožila z 19. letom in povila z 20. letom krepkega dečka. Vse štiri matere žive skupaj in sicer ima prva 27. let druga 46. tretja 66 in četrta — prababica 84 let. Ta je še jako krepka in ni izključeno, da dočaka še en rod. Če se namreč hčerka najmlajše hčere, stara 6 let, z 17. letom omoži in dobi čez leto hčerko, dočaka 4 vnuke in lahko izreče znane besede: Hčerka, reci hčeri svoje hčere, da se joče hčerka njene hčere.

Opozarjamo rojake, da nam bode kniga "Opatov Praporščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

Rojaki!

Marsikateri čitatelj "Glas Slobode" potrebuje ene ali druge vrste tiskovine, in ako v mestu, kjer živite ni unijske tiskarne ter Vam še te tiskovine v slovenščini največkrat pokvari. Toraj naročite si vse potrebne tiskovine potem "Glas Slobode", ker Vam jamčimo za boljše in ceneje delo, kot je drugod.

Ste se li prepričali?

Vsakega človeka dolžnost je, da si ne le varuje svoje zdravje ampak tudi ohrani, bolan človek pa potrebuje pomoči. "Cross Bitter Wine Tonic" je edino naravno zdravilo ki pomaga. Ako ga rabiš redno, ne pomagate s tem le svoji sestavi in dobremu zdravju pač pa dobite olajšanje in pomoč. Prepričajte se ter vprašajte vašega lekarnarja in salunarja za "Cross Bitter Wine Tonic" od Eugene Parisek Co., veletrgovci z vinom in likerji, 659—661 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ZAHVALA.

Čenj. gospod Dr. E. Thompson,

342 W. 27 St. New York, N. Y.

Sporočam Vam da sem poslana zdravila porabil kakor ste mi jih predpisali in takoj po preteku 3 dni ko sem jih pričel rabiti, je bila trakuja katera me je mučila preko 6 let popolnoma odstranjena, za kar se Vam srčno zahvaljujem, kajti ta bolezen me je stala mnogo denarja in muk, ter nisem mogel nikjer najti uspešne pomoči dokler se nisem na Vas obrnil. Prepričan sem da ste Vi jedini zdravnik, kateri zamore bolniku hitro in uspešno pomagati, radi tega Vas priporočam vsakemu, kateri potrebuje zdravniške pomoči.

Sprejmite iskreni pozdrav od Vašega Vam hvaležnega
M. Stark, Masonie, Cal. Mone Co.

J. HERMANEK

633 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Ostrige, raki, ribe in velika zaloga konzerv

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

SITUACIJA PREMOGA.

Nihče ne more premogarjem zameriti, ako se trudi, kolikor mogoče najbolj ugodne delavske pogoje si pridobiti. Oni dobijo vselej le mali del dobička od dela svojih rok. Pridobitev trdega premoga stane družbo v vsem skupaj tona morabiti \$2.00 do \$2.25. Proda se pa po velikosti od \$4.75 do \$6.50. Od te velikanske difference cen, dobijo mali trgovci le malo; oni so postali samo agenti posestnikov premogorovov, ter ne morajo samostojno nobenih cen narediti. Tudi so časi za takozvane male "Coal-Yard", do malega minuli, dobiček pri toni, posebno pri drobnemu "Pea", katerega revnejše ljudstvo rabi, je tako neznan, da edino prodaja v velikem stroške pokrije.

Vse ogromne difference grede "baronom" v žep. Oni sicer ljudstvu natvezujejo, da pri prometu premoga svoj denar izgubljajo, toda to je stari običajni humbug. Oni pač postavijo prav nizke cene pri rovin, kjer nihče premoga dobiti ne mora, toda zaračunajo pa prav nesramne cene dovoza, po dvakrat trikrat, pa tudi štirikrat toliko, kot pri mehkega premogu. Ker oni imajo produkcijo in prevoz pod svojo kontrolo, tako se jim ni bati konkurence, ker je nemogoča, in ker je edino antracit v Vzhod-Pennsylvaniji, tako zamorajo zahtevati, kar se jim poljubi.

Navedeno si zamorejo ljudje pomagati z nadomestilom trdega premoga, z mehkim premogom ali pa s plinom. Ali plin je predrag za kurjavo v mrzlem zimskem času in za rabo mehkega premoga niso štedilniki in peči na vzhodu za to prirejeni. Tudi se noče sajati in dimasti mehki premog rabiti, ko vender veliko boljši trdi premog tako rekoč pred nosom leži. Konečno pa ima pod kontrolo tisti izkoriščevalec, koji je gospodar tndih premogovnikov, tudi kraje mehkega premoga onostran Alleghenija in izdelavnice plinov. Tu ni tedaj nobenega izhoda, skube se ljudstvo na vsaki način.

Samoumevno je tedaj, da premogarjem ni treba na to ozir jemati; saj "ljudstvo" se na nje tudi ne ozira. Toda tista situacija, katera konsumente stori onemogle, učinkuje tudi na nje. Na zapadu tekmujejo posestniki premogovnikov še med seboj in tako se tudi medsebojno lahko izigravajo, a na vzhodu tega ni. Trust trdega premoga je za delavce nepremagljiv, ako on hoče. Nekoč se je dal s stavko presenečiti; vodji niso mislili na to da bodo vsi premogari zastavali in za to niso bili pripravljeni. Toda rekli so takrat: enkrat pa ne več. V drugič so bili pripravljeni in vstrajali so pet mesecev. Oni bi bili tudi še dva ali tri mesece dalje vzdržali in potem zmagali. Samo bojazen pred politično močjo jih je premagala. Prvi je bil Mark Hanna, kateri jih je slišil, da se vklonijo in potem Dorée Roosevelt. Obedva sta postopala iz strankarsko-političnih oziror.

Sedaj pa sti obedve stranki nezanesljivi. Na katero stališče se bo Taft postavil? Delavci možu ne zaupajo: in kakor se vidi premogarski baroni tudi ne vedo pri čem da so. Obedve stranki manovrirajo in se borijo za boljšo pozicijo. Baroni so ponudili podaljšanje dosedanje pogodbe, in s tem so se v dogovor podali s vsemi konservativci. Argumentiralo se je, da premogari naj bodo zadovoljni s tem da dobijo dosedanje plačo še dalje, in to v tem času, ko se plače znižujejo. Delavski voditelji so ta predlog zavrnili, in vse kaže da na to računajo, da bodo posamezni posestniki premogovnikov brezpogodbeni čas v to porabili, da delavske pogodbe poslabšajo, o čemer si ugodno javno mišljenje pridobe. Merodajni trustjani nameravajo šele prihodnji teden z njihovim načrtom na plan priti.

Za sedaj je vse negotovo, razven, da s stavko se nič ne opravi. To so voditelji premogarjev spredili in pustijo stati. Edino pol-

tika zamore pomagati. Če pa ista politika, koja je dvakrat pomagala, to je vprašanje. Ako se voditelji republikanske stranke varne čutijo, bodo premogarije svoji usodi prepustili, ako pa ne, potem bodo vmes posegli. Pred jesenjo se bo o tem še mnogo govorilo, toda malo storilo. Trust ne bo izvažajoče nastopal, ter bo raje skušal "posamezne" v premogarskih taboriščih v svoje vajeiti dobiti. Ali potem bodo sledili nenadni dogodki; lokalne stavke z državno policijo in tudi malec streljanja, zna situacijo hipoma ostro storiti. Za sedaj se ne mora nič gotovega vedeti.

Odgovor "Opazovalcu" v 83. št. Proletarca.

Na napad, katerega je obelodanil g. Opazovalec v svojem glasilu, Proletarcu, že moram odgovoriti.

V prvi vrsti me ta človek imenuje zdražbarja. Sedaj pa tudi zahtevam, da mi dokažeš, kje sem jaz kedaj delal kakó zdražbo. Če tega ne storiš, potem ti pa v obraz povem, da si lažnjivec in obrekovalc. Razumeš? Na dan toraj, če imaš kakšen dokaz.

Tudi pravi, da nima namena z menoj polemizirati. Zakaj se pa potem spušča v polemiko? Ali si morda misli, da se bom pred teboj pod klop skril in ti odgovor dolžan vstal? Takemu neznačajnežu, kakoršen si ti, bom že še odgovoril. Kajti, da si nizkotnega značaja, kakoršnega si se mogel le pri kravač naučiti, kaže to, da si se poprijel že mojega podpisanege imena in ga spačil. Sram te bo! Ali nimaš nič drugega pisati kot imena pačiti? Tudi se poslužuješ drugih takih nizkotnih izrazov, ki kažejo na prav slabo omiko.

Tudi pišeš kako hitim proglašati Glas Svobode socialističnim listom. Ali morda zamore g. Opazovalec oporeči, da ni bil "Glas Svobode" prvi sl. soc. list v Ameriki in je še danes? Zato bi tudi ti najraje vidil, da bi jaz iz La Salle "zmufal". Seveda te peče, ker nočejo vsi trobiti v tvoj rog, — kaj ne? Hvala za tvoj nasvet.

Najmenitnejše je pa to, ker praviš, da lahko na prste zračunaš, da dopisa nisem sam spisal ampak nekdo drugi — šef-intrigant — ne vem na katerega misliš. Ali mi ne zaupaš toliko? Gotovo pa je, da si imel takrat preveč prstov ko si računal, ker si se za toliko zmotil. Glej da se drugič ne boš za toliko.

Ta ubogi na duhu nadalje piše, da Glas Svobode suje in blati S. N. P. J. Toraj zopetni lažnjivec. Če mi pa dokažeš, da je Gl. Sv. res napadal S. N. P. J. potem pa ta izraz prekličem. Ali si že kedaj čital v Gl. Sv., da on napada S. N. P. J.? Jaz nisem in mislim da tudi ti ne.

Pač pa on obsoja odbor. In če bi bilo vse laž kar on piše, gotovo bi pustili uradniki S. N. P. J. g. Konda že stokrat zapreti. Najbrže pa tvoji možgani niso v pravem redu, ker ne razumeš kar bereš. Ko je g. Konda pisal od uradnikov si ti misliš, da je on že pisal od Jednote. Da pa uradniki še niso Jednota, ti lahko o priliki razložim in dokažem. To ti naj za enkrat zadostuje.

Na svidenje "Opazovalec"! Konečno pa pozdravljam vse zavedne rojake širom Amerike, Tebi "Glas Svobode" pa obilo naročnikov.

Socialističnim pozdravom
La Salle, 14. aprila 1909.

Aurelius.

POZOR ROJAKI!!

Opozarjamo vse naše rojake na oglas "Dergance, Widetich & Co." v Denver, Colorado. Omenjena slovenska tvtirka nam je osebno znana in jo kot zelo solidno priporočamo. Ker je naša dolžnost, da v prvi vrsti rojake podpiramo, toraj kupujte pri omenjeni tvtirki in zadovoljni boste.

Upravištvu "Glas Svobode".

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO
25. aprila 1908 in inkorporirano
dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO,
Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri popoldne v Georgetown pri Frank Ludwigu v prvem nadstropju

Za shranitev

Vaše zavarovalne police ter z eno besedo, za vse, vrednostne papirje, vzemite si v najem naš blagajniški predal, kateri vas zavaruje proti ognju in tatovom ter niti še en cent na dan ne stane oziroma samo \$3.00 na leto. Banka je odprta od 9 ure popoldne do 4 ure popoldne. Ob sobotah do 1 ure popoldne in od 6-8 ure zvečer

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Govorimo: Nemško, češko in polsko.

Telefon: Canal 2300

Dr. Jan Čepelka

zdravnik
in OPERATER

izprašan na češki univerzi v Pragi, bivši c. kr. vojni zdravnik, s 20 letnimi izkušnjami v Evropi in Ameriki; zdravi z jamčeno, uspešno in primeroma ceno. Zdravniške pomoči iskajoči rojaki Slovani naj se zaupljivo zgledajo

V THALIA HALL,
467 W. 18. in Allport St.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Podpisani naznanjam

Slovencom in Hrvatom

da točim v svoji gostilni

zraven Atlas pivovarne razven dobre Atlasove pive MAGNET tudi najboljše Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na

680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrzlem in gorkem prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.

IG. F. HALLER, lastnik

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih nepojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Angleščina brez učitelja

PO NAVODILU:

Slovensko-Angleške Slovnice
Slovensko - Angleškega Tolmača in Angleško-Slovenskega Slovarja.

Vse tri knjige v eni stane SAMO \$1.00

in jo dobiš pri

V. J. Kubelka & Co.

9 Albany St.,
NEW YORK, N. Y.

JOSIP REMSKO

GOSTILNICA

163 Reed St., Milwaukee, Wis.

se priporoča rojakom za obisk. Postreže s pristnimi pijačami in izvrstnimi smokami. Na razpolago

KEGLJIŠČE in DVORANA

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

POZOR SLOVENCII!

Od 1. junija 1908 do 1. marca 1909
sem prodal zemlje za 92,760 dolarjev

54 Slovencev je tukaj naseljenih in vsakdo je dobil, kar je kupil.

Slovenci, ako hočete svoj dom, kupite zemljo v lepih krajih in po ceni. Pridite sem in oglejte si naše kraje.

Jaz ne prodajam lastno zemljo, ker je nimam, pač pa zastopam 100.000 akrov zemljišča različnih posestnikov, od katerih se neposredno kupi zemlja.

Vse posestne pravice na razpolago, predno se en cent plača.

Obdelane kmetije in gozd od 40—25,000 akrov skupaj. Plačilni pogoji najlažji.

F. GRAM, Naylor, Mo.,

Član državnega naselniškega urada.

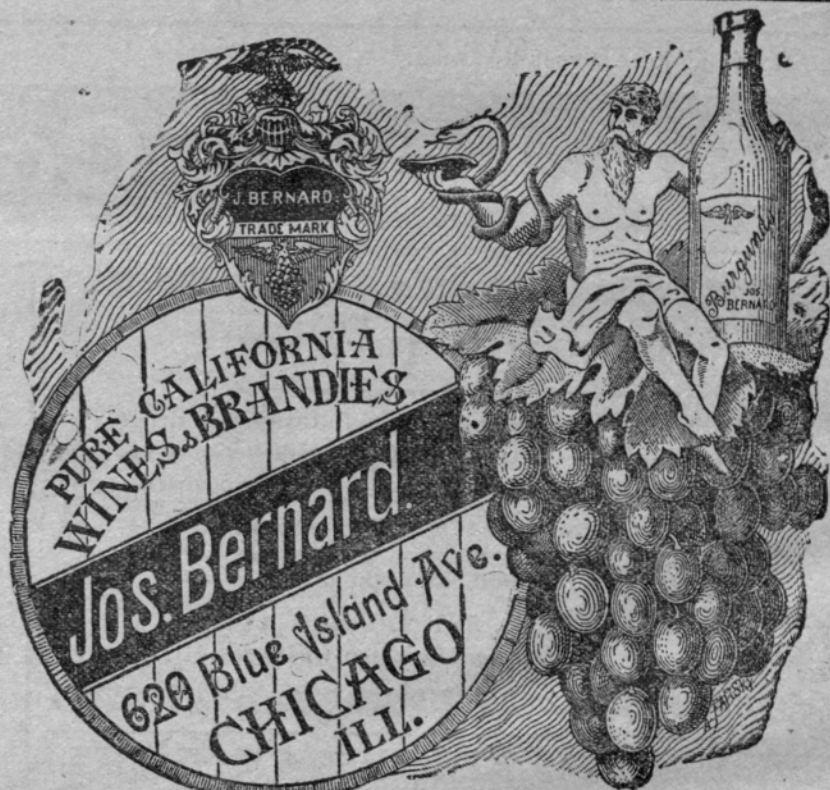

POZOR ROJAKI!

Kdor kupuje uro ali drugo zlatnino, naj piše po lepo slikani slovenski cenik. Cene so zelo nizke, oziraje se na blago.

Dergance, Widetich & Co.

1622 Arapahoe St.,
DENVER, COLORADO

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoris gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možgani, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, pljučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar

586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštne povzetju, prodajamo tudi šifkarte

